

دیکتاتوریه تی پرولیتاریا بۆ له ناو بردنی رژیمی کاری کرئ گرتہ

کۆمۆنیزم

تۆرگانی سه نترالی گروپی کۆمونیستی ئینتہرناسیونالیست

نرخى € 2 - \$ 3

فیبروہری 2009

بۆ پەيوەندى كۆردن:

B.P. 33-Saint-Gilles(Bru) 3- 1060 Bruxelles-Belgique

<http://www.geocities.com/paris/6368>

<http://gci-icg.org>

بابەتە كانى ئەم ژمارەيە :

* تېيىنى دژ بە دىكتاتورىيە تى ئابوورى

* پېشنيارى ئىنتەرناسيونالىست ئورگواي 1984

* ياخى بوون لە بانئالورا 1993

تېئىنى دژ بە دىكتاتورىە تى ئابوورى

زۆردارى بەھا (قالىۆ) بە پروسيس - سووربون لەسەر پروسىگرامى شورشگىرى

سەدەيەك زياتر تېئەريوۋە بەسەر ئەو رەخنەيەي ئابوورى (1)كە ئەۋەي خستەروو دىكتاتورىە تى بەھا كە بەھايە تى خۆي بەردەوامى پىدەدات جەۋھەرى كۆمەلگاي سەرمایەداريە و مەنقەعە تى پىۋىستىيە بەرھەم ھاتوۋەكان تەنھا ئامرازىكن خزمە تى ئەم دىكتاتورىە تە ئەكەن كە لە ھەموو جىگايەك ئامادەيە . بەھاي بەكارھىنەر تەنھا پالېشتى بەھاي ئالوگۆرگەر ، بەھا لەپروسيسدايە

ھەموو نەھامە تيەكان ، ھەموو دىكتاتورىە تەكان ، ھەموو جەنگەكان ، ھەموو چەوساندنەۋە و ئازاردانى مروى برىتېن لە دەرپرېنى ئەم زۆردارىە جەھەنمىيە بەھا كە بۆتە بابە تىكى راستەقىنە ، بۆتە خۋاي ھەموو كۆمەلگا

جىھان بەرپىۋە ناچىت بەگۆرەي بيروپاكان ، بەگۆرەي سىياسە تەكان يان ياساكان ، بەلكو بەپىي ئابوورى ، بەپىي لوۋشە بۇ قازانچ و پارە . بيروپاۋە پرەكان ، سىياسە تەكان ، مافەكان و تيرۆرىزمى دەۋلەت تەنھا خزمە تىچى بەدەستھىنان . و جىگىرېۋونى تەشەنەسەندنى بەرھەم ھىئانەۋەي ئەم زۆردارىەن

بە واتايەكى تر ، دەۋلەت ، دىموكراسىە . . . بۇ نمونە پىكھاتەي سەرمایە ۋەك ھىزىكى زال (جا لە ھەچ فۆرمىكا خۆي رىك نجات) ، تەنھا درىژكردنەۋەي دىكتاتورىە تە قول و پان ۋەبەرىنەكەي بەھايە بەسەر ژيانى مروۋدا . تيرۆرىزم ، جا شاراۋە بىت يان ئاشكرا ، پارلەمانى بىت يان بۇئاپىرتىست ، فاشىستى بىت يان دژە فاشىستى ، ھىچ نى يە جگە لە دەرپرېنى واقىي بىن بەزەيانەي جىھانىك نەبىت كە ملكەچى ياساي بەھايە

ھۆي نىشاندىنى ئەۋەي كە ئەو چەوساندنەۋەيە ، دىكتاتورىە تە ، زۆردارىە ، نەھامە تيە . . . لەئارادا نى يە بەھۆي ھىچ كەسىكى تابە تەۋە ، بەھۆي ھىچ "سەرۋىكىكى چەوسىنەرەۋە" يان حكومە تىكى سەركردە شىت يان رەگەزپەرستەۋە (2) ، بەلكو دەرپرېنىكى ھەتمى پەرەسەندنى بەھايە لەپروسيسدا ، خالىكى تىۋرى يەكلاكرەۋەي گرنەگە بۇ بزۋوتنەۋەي شورشگىرى . روونكردنەۋەي ئەۋەي كە ھەموو بەرپەرەكانىكان و

چەرمەسەرىيە كۆمەلگى بۇرجىزى لى شانى بىنچىنەيەكەي ئەم كۆمەلگىيەدا ، لە كالا (كۆمۇنىتى)دا ، لە ناكۆكى نيوان بەھاي بەكارھىنەر و بەھاي ئالوگۇرپەردا كۆبۆتەو ، تەنھا ھەر تەكلىك نەبوو بە پىرۇسىسى پەرسەندى ھاوبەشى شۆرشگىيى ئىنتەرناسيونالىستى بەدرپۇزى چەندىن سال ، بەلكو دانى رەگەزە . پىرۇشەنە كانىش بوو بە ئاراستەي شۆرشگىيى و ناوەرۇكى پىرۇگرامى

بەدلىيەو ، ھەموو ئەم بەرجەستە بوونە پىرۇگرامىانە ، ئەم تىئورە كە پەردەي لەسەر سەرمایەدارى لادا ، بەرھەمى كۆمەلەي كرىكارانى نيونەتەوھى بوو لە كاتى بەرجەستە بوونە كەيدا ، بەو پىيە ، ھەر وەك ماركس و ئىنجىلس چەندىن جار رايانگە ياند ، ئىشى حىزب بوو . . . ئەم پتە بوونە پىكخراوھى و پىرۇگرامىەي بزوتتەوھى شۆرشگىيى دواتر خوى داكوتا لە مانىفىستى حىزبى كۆمۇنىستدا ، لە پەرسەندى بلاوكراوھى شۆرشگىيىدا ، لە چالاكىە راستەوخۇ پىرۇلىتەرىيە كندا ، ھەولدانە سەنتراليزمە كانى لىكەوتەوھى ، . . . وەكو چۇن دواتر لە نيونەتەوھىيە تىيە كەمدا ، لە بزوتتەوھى شۆرشگىيى پىرۇلىتارىيا لە مەكسىكا

لە فەرىيەنسادا (1871-1870) و تادوايى ، (1868-1870)

ئاوا كۆمۇنىزم خوى چە كدار كىد بە چەكى تىگەيشتى بە كلاكەرەوھو ھەموو جۆرە كانى رىفۆرمىزمى رىسوا كىد و ھەنگاويكى بىنەپەتى نا بەرەو چەسپاندى پىرۇگرامە كەي خوى . لە راستىدا ، ھەر لەھەمان كاتدا ، كۆمەلەيكى زۇر لە تىئورى و پارتە بۇرجىزىيە كان (ھەردوو بالە شەرىعى و نا شەرىعە كەي سۇشىال - دىموكراتى) كرىكارانىان كىد بوو ئامانچ و بۇ يەكەم جار خويان خستەروو وەك بەرىيە چدانەوھى كى پەرسەندى بزوتتەوھى پىرۇلىتارىيا . ئەم ھىزو ئابدولۇجىانە رىسواي ھەندى لە دىرندەي كۆمەلگى بۇرجىزىان كىد و كەوتتە پىشنىار كىدنى "چارەسەرە كان" و رىفۆرمە كان كە ناوەرۇكى كۆمەلگى بازىرگانى وەكو خوى پاراست ، بۇ نمونە تىئور و پلانە كەي پىرۇدۇھان . ھەندىك لەمانە ناوى خويان نا سۇشىالىستە كان ، پىشكە و تىنخوازە كان ، ئەنارىكە كان ، سۇشىال - دىموكراتە كان ، كۆمۇنىستە كان ، دژە - دەسەلاتە كان . . . بەلام ئەوھە ئاشكرا بوو (3) كە ھەموويان تەنھا دەرپىنىكى بىن كەلكى چەپى كۆمەلگى بۇرجىزى خوى بوو ھىچى تر وە پىرۇگرامە كەيان تەنھا روو لەوھو بوو كە يەكلىك يان چەند سەرتەنجامىكى "ئالەبارى" كۆمەلگى بازىرگانى لابتەرىت و بەس ، خانە بىنچىنەيەكە (كالا) ، بەرھەم ھىئانەوھە كەي ، كۆمەلگى بەرھەم ھىئانى بەھا و بەوپىيە ئالوگۇر و كارى بەكرى بىن دەسكارى . پىرۇزراوئىت

ئاۋا دژايە تى بەكردەۋەى بزۈوتنەۋەى شۈرشىگىرى بەرۈۋى دوژمنى رېفۇرمىزىدا ۋە گەلەلە بوۋنى پىرۇگرامى شۈرش خۇشى پەرەيان سەند و خۇيان داكوتى بەشىۋەبەكى دەست بەجىيى. گۈرپىنى حكومت، " دىۋكراسى كىردنى "دەۋلەت، دەستگىرتى دەۋلەت بەسەر بەرۈبوۋىدا، رېفۇرمى زەۋى وزار، بانقى تايىبەت بە ھەژاران يان بەخىشىش بەشىۋەى كۆپۈنى ئىش... ھەرگىز ناتوانىت بەراستى دژىت بە دىكتاتورىە تى گىشتى بەھا كە بەھايە تى خۇى تاۋئەدات ۋە ئەۋە گەمژەبىيە كە ۋابزانرېت لەرې ئەۋانەۋە ئەۋە ئەكرېت. تاكە چارەبەك، بۇ ھەموو مەۋقايە تى، لەناۋىردنى ياساى بەھايە، تېكشكاندىكى تەۋاۋو بەزۈرى زۈرەملىيى ئابوورىيە. ئەمە مەرەكەزى، دلى پىرۇگرامى كۆمۈنىستى يە، كىلەلى پىرۇگرامى شۈرشىگىرى تېكشكاندىنى سەرمايەدارىيە بۇ خەباتگىرلىنى ئەمۈر ھەرۋەك. چۈن بۇ خەباتگىرلىنى دوپىنىش ۋابوۋە

پىۋىست بوۋن بە تېكشكاندىكى بەزەبرۈۋەنگى ھەموو پىكھاتە كۆمەلەيە تەكانى بۇرجۈازى، بە رېكخراۋبوۋنى پىرۇلىتارىا ۋەك چىن و ۋەك حىزب، بە دىكتاتورىە تى ھەژاران و دواتر، زۈر بەرۈۋىت، بە دىكتاتورىە تى پىرۇلىتارىا بەماۋەبەكى زۈر بەر لەۋەى ماركس و ئىنجىلس ناۋەرۈكى پىرۇگرامى شۈرشىگىرى لەدەۋرى تېكشكاندىنى ئابوورى دارپىژن لەئارادابوۋ. لەرې ماركس و ئىنجىلسەۋە، پىۋىست بە بوۋنى ۋە ئىمكەنى بوۋنى دىكتاتورىە تى پىرۇلىتارىا بناغەى بەكردەۋەى خۇى داكوتى، بەۋ پىن يە بەرپەچدانەۋەى ھەچ جۈرە بانگىشەبەكى خەيالانە (بوتۇپىلى) بۇ گۈرپىنىكى رادىكالىانە بەيى تېكشكاندىنى كالا (كۆمۈدىتى). لەۋكاتەۋە ئىتر دىكتاتورىە تى شۈرشىگىرى بۇ لەناۋىردنى كۆمەلەگى بازىرگانى بەكردەۋە (لەكەل ئەۋەشدا كە ھەموو جارېك بەرپەسى نەبوۋە) نووسراۋە لەسەر ئاللى ھەموو خەباتىكى راستەقىنەى پىرۇلىتارىا دژى سەرمايەدارى و دەۋلەت

تا ئەۋكاتە شۈرشىگىرەكان بە يۇتۇپا ئەبىنران (4)، بەلام ئىستا ئەتوانرېت ئەۋە نىشان بىرېت كە لەپاستىدا رېفۇرمىستەكان و "شۈرشىگىرە" ناۋەناۋەكان (جىزى) بوۋن كە يۇتۇپاكانيان ئەخولقاند

ئەۋەى كە خەۋنىكى خەيالە شۈرشىكى رادىكالى يان رىزگار بوۋنىكى سەرئاپاى مەۋق نى يە " ... بەلكو نىمچە شۈرشىكە، شۈرشىكى سىياسى رۈۋتە، شۈرشىكە كە پاىەكانى دامەزراۋە كە بەپىۋە (ئەھلىتەۋە " ماركس، " رەخنەى فەلسەفەى مافى ھىگل " 1844

ئەلف و باى پىرۇگرامى شۈرشىگىرى : دىكتاتورىە تى پىرۇلىتارىا

بههوی رادهی ئەو شیواندن و تەزویرە ئایدیۆلۆجیەیی که بالی بەسەر حالی حازردا کیشاوه، پۆشنکردنەوهی ئەلف و بای پروگرامی شوپشگیژی زیاده‌پوویی نی یه. کاکلهی سەرمایه‌داری ئەمرو (وه ناشییت وا نهییت) ده‌قاوده‌ق هەر وهك ئەوهی دوینی یه. وه‌کو چەندین جار له‌وه‌بەر دووپاتمان کردۆته‌وه، پروگرامی شوپشگیژی جیگیره؛ تهنه‌دیكتاتۆریه‌تی پرۆلیتاریا و سەرئەنجامی له‌وناوبردنی کالۆ کاری کریگرتیه‌که چاره‌سەری راسته‌قینه ئەداته مروفایه‌تی

ئیمه زۆر خوشحال ئەبین به‌وهی که بچینه‌وه سەر قسه‌و‌یاس له‌سەر ناوه‌رۆک و بواری ئەوهی که ئیمه، کۆمۆنیسته‌کان، پپی ئەلین دیکتاتۆریه‌تی شوپشگیژی پرۆلیتاریا، پیمان خوشه‌که تەریز بکەبە سەر ئەولایه‌نه دیاریکراوانه‌ی پروگرامه‌که‌مان که تیک‌دراوه‌و شیویندراوه له‌لایه‌ن دژ‌شوپش‌ه‌وه و بنه‌رته‌تی ئەبیته‌له‌کاتی ئەو شه‌پۆله‌ی خه‌باتی شوپشگیژی جیهانیدا که‌بەت

له‌ده‌ستپێکردن به‌تیک‌شکاندن دیکتاتۆریه‌تی به‌ها (قالیۆ) وه‌ک پپۆستییه‌کی میژوویی، ئەوه ئەبیته‌گرنگیه‌کی بنه‌رته‌تی که شه‌ربکریت دژ به‌هه‌موو ئایدیۆلۆجیه‌کان (وه‌کو سۆشیالیزم له‌نه‌ته‌وه‌یه‌کدا) که دیکتاتۆریه‌تی پرۆلیتاریا ئەبینیته‌وه‌ک دیکتاتۆریه‌تیکی سیاسی، وه‌ک دیکتاتۆریه‌تیکی ره‌سمی (فۆرمه‌ل) ئەم یان ئەو به‌ش له "پرۆلیتاریا" یان "پارتی سۆشیالیست". ئەبیته‌ئیمه به‌رپه‌رچی ئەوانه‌بده‌بنه‌وه به‌و تیگه‌ه‌شته‌ی خۆمان که سیمای کۆمه‌لایه‌تی (سیمای سه‌رتاپایی) دیکتاتۆریه‌تی پرۆلیتاریا تۆله‌سه‌ندنیه‌کی میژوویانه‌ی به‌های به‌کاربه‌ره‌دژی به‌ها، پیداکرتی پپۆستییه‌ مرۆیه‌کانه‌دژ به‌پروسیسی به‌ها. ئەمه ئەوه‌پوون ئەکاته‌وه که بۆچی پرۆلیتاریا هەرگیز ناتوانیته‌دیكتاتۆریه‌ته‌که‌ی خۆی به‌پینیت، وه‌ک مملانییه‌کی سه‌رکه‌وتوو دژ به‌کالۆ و هه‌موو یاساو ده‌ستوره‌کانی، ته‌نیا له‌سه‌ر ئاستیه‌کی جیهانی نه‌بیته‌تیتر ئەوه ئاشکرايه، جگه له‌و خه‌باته به‌رجه‌ستانه‌ی چین دژی چین، وه‌کو له‌مه‌کسیکا له‌سه‌ره‌تای ئەم سه‌ده‌به‌دا، له‌رووسیادا له‌1917- 1919، له‌ئەلمانیدا به‌ماوه‌یه‌کی کورت دوا‌ی ئەوه یان له‌ئیسپانیادا له‌سالانی سیه‌کاندا له‌ئارادابوو، که خه‌باتمان کردوو دژی هه‌زارو به‌ک ده‌رپینی یاسای به‌ها، قسه‌کردن له‌سەر "دیکتاتۆریه‌تی پرۆلیتاریا" له‌هه‌چ وولاتیه‌کا بین مانایه. هه‌تا له‌و کاته نمونه‌یانه‌شدا له‌ریک‌خراووونی چالاکی شوپشگیژی که په‌نجمان خسته‌ته‌سه‌ر، ته‌نیا ئەتوانین قسه له‌سه‌ر پپیش هاوشیوه و هه‌ولدان بۆ سه‌پاندنی دیکتاتۆریه‌تی چیه‌ینا یه‌تی بکەین نه‌که له‌سه‌ر دیکتاتۆریه‌تی پرۆلیتاریا خۆی، که‌ته‌نیا ئەتوانیته‌جیهانی بیته

لەسەر ھەمان بى مانايى تەحريفى و رېفۆرمىستى تىئورى ھەللووشى سۆشئاليزمى يەك-نەتەوھيان داھىئاو چىنى سەرورەرى جىھانىش لەزەتى لەوھ بىنى كە سەبارەت بە " وولاتە سۆشئاليزمەكان " يان " وولاتە كۆمۇنىستەكان " بدووت، دەستە ھەرە رادىكالەكانى چەپى بۆرجوازى ماركسىزمىش ھەستان بە داھىئانى تىئورى دىكتاتورىەتى پۈلئىتارىا لە وولاتىكدا، يان ھىشتا خراپتر، تىئورى دەولەتى كرىكارى، لەسەرەتادا لە رووسىادا و دواتر لە وولاتەكانى تردا.

ھەرورەھا ئەمانەوت پىداگرىن لەسەر ئەوھى كە چۆن پىويست بە ھەلۆھشاندىنەوھى بىيارە سەررەخۆكان لەلایەن يەكە بەرھەم ھىنەرەكانەوھ، ھەلۆھشاندىنەوھى سەررەخۆبى فرۆشيارەكان و كپيارەكان، لەدان و داواكردىن وھ بۆ ھەلۆھشاندىنەوھى يەكسانى تاكەكەسى و سەررەستىەكى بۆ بىياردان (ھەرە بنچىنەبى كۆمەلگای بازرگانى) سىمايەكى جەوھەرى دىكتاتورىەتى پۈلئىتارىايە وھ لە بەيەكادانە ھاتووەكانى پۈلئىتارىادا ئەبىتە بابەتتىكى يەكلاكرەوھ. ئەمانەوت دووپاتى ئەوھ بىكەينەوھ كە دىكتاتورىەتى پۈلئىتارىا نەك تەنيا ئەبىت كۆمپانىەكان لە بارى ئىستانياندا ھەلۆھشىئىنەوھ، بەلكو ھەرورەھا ئەو يەكانەكى كە سەررەخۆن لە بىيار-دانياندا، جا چ وھك كۆمەلەكارگەكان وھك گرۇپپىك بىت يان وھكو بەشە ئابوورىەكان بىت، لەھەردوو حالەتەكەدا ماناي وايە كە ئالوگور لەئارادايە لەنيوانياندا. ئەمانەوت نىشانى بدەين كە ھەلۆھشاندىنەوھى دىمۆكراسى بەھەموو دەررېنەكانىەوھ، نەك تەنھا پارلەمانى بەلكو ھەرورەھا "شورابى"، كرىكارى، ھتد پىويستىەكى بنەرپەتە. دواجار، بەلام كەمترىن نا، ئەمانەوت برەوبدەين بە رەگەزە كىلەبىەكان لە خەباتدا دژى دەستە ئايدىولۇجىەكان (وھكو فېدرالىزم، كرىكارچىتى، "ئەناركىزم"، . . .) كە بوونەتە كۆسپىك لەبەردەم پەرەسەندىنى سەنترالىزمى شورشكىبى و ئۆرگانىكى دژە ياساى بەھا.

پىداكرتە پۈگرامىەكانى شورش پەرەئەسنىت لە بەررەكانىدا لەگەل پىداكرتە پۈگرامىەكانى سەرمايەدارى و ھەولە رېفۆرمىەكانىدا، ھەررۇبە ئىمە بەتابەتى وا ھەست ئەكەين كە بوارى تىانىە ھەر ئەبىت ئەم ھىلە كشتىانە بىكشىن لەم نووسراوھدا سەبارەت بە دىكتاتورىەتى پۈلئىتارىا بەسەر دىكتاتورىەتى بەھا، دىكتاتورىەتى ئابوورىدا. ھەرچۇنىك بىت، برەوبىدانى زىاترى بابەتەكانى پەيوەست بە تىكشكاندىنى دىكتاتورىەتى بەھاوھ دوورمان . (ئەخاتەوھ لە ئامانجى ئەم نووسىنە و بەزووى ئەبىتە جىبى سەرنجى نووسىنىكى تر) 5)

تۆبىنەوھى كراوھ لەسەر دىكتاتورىەتى ئابوورى

ئىمە لېرەدا ئەمانەۋىت دەستىشانی ھەندى بوارى دىكتاتورىيە تى ئابوورى ئەمرو بىكەين، پەرەسەندىنى دىكتاتورىيە تى ھاۋچەرخى سەپىتراۋ بەسەر ھەموو مەيدانەكانى ژيانى مروڧدا لەلايەن پروسىسى بەھاۋە، لىكۆلنەۋەى فۇرمى ھالى ھازرى زال بەئامانجى بەرزكردنەۋەى بابە تى بوونى مروڧ بەرووى جانەۋەرى بىن روودا كە ئەۋىش ئابوورى يە

ھەتا لەگەل ئەۋەشدا كە دىكتاتورىيە تى ئابوورى ھەمىشە سىماى جىگىرى سەرمایە بوۋە، ھەر چۆنىك يىت پروسىسىكى درىژى ۋوېست بەر لەۋەى خزمە تى ئابوورى بىتە ئەرك، پىۋىستى قوربانى دانى كەسىك لەپىتاۋى پىشېركىدا، ناچار بوون بە دانى توانابەك بە ئابوورى نەتەۋەى يان ھەچ داۋابەك كەقايشى كەمەرەى ئابوورى "پتەۋ ئەكات" ئەكرىت بەكراۋەى پراگەنرېت. ئاۋىكى زور رۆى بەژىر پردەكەداۋ ۋە خويىكى زور رېژا لەسەر ئاستى جىھانى تا لەدوارجاردا گەشتە ئەۋەى كە ئەۋە ۋەرىگىرېت ۋەك پىرپىركى سروسىتى شەكان كە مروڧ بىن نرخەۋ ...ئەۋ شەى كە گرنگە ئابوورى نەتەۋەى، پىشېركىكەرىت يە

لەگەل ئەۋەشدا كە كۆمەلگای بۇرجوازى، بەتابە تى ئابوورى نەتەۋەى، ھەمىشە بوونى مروڧى ۋەك تاكە مانايەكى دەۋلەندبوون لەبەرچاۋگرتوۋە ۋەس، سەرمایەدارى بەدرىژاى سەدەكانى راپردوۋ ئامانجەكەى خۇى ھەشارداۋە (بەلايەنى كەمەۋە لەرووى ئايدۆلۇجى ۋە بەشىۋەكى جىژى) ۋە ھىچ كام لە ھكۆمەتەكان نەيان توانىۋە كە بلىن، بەۋ شىۋە ئاشكرايەى كە ئەمرو ئەبلىن، لەسەر خەلكى پىۋىستە كە ژيانان بىكەنە قوربانى بەرژەۋەندىە ئابوورىبەكان. فراكشەنە بالادەستەكانى بۇرجوازى ئەگەرىن بو (ۋە، بو بەشى زورى، دۇزىنەۋەى) رىگكانى بەرجەستەكردنى بەرژەۋەندى ۋە پىۋىستەكانى چىنەكەيان ۋە فراكشەكەيان بە بەرژەۋەندى چىنەكەيان بەپلەى يەكەم ۋە، ھەموو كۆمەلگا بەپلەى دوۋەم (بارودۇخىكى بنەرە تى يە بو دەست ئاۋالە بوونى چىنى زال لە سەپاندنى خۇپدا بەى رپوۋەروۋوبونەۋەى تەقىنەۋە بەربلاۋەكان). ھەرگىز ھىلاك نابن لە دووبارەكردنەۋەى ئەۋەى كە كىشەى بىن بەش بوونى جەماۋەر چارەسەر ئەكرىت لە ماۋەبەكى مام ناۋەندى يان درىژدا ۋە ئىتر جىھان ئەبىتە شوپىكى ئاسوۋە. ھكۆمەتەكان مزگىنى داھاتوۋىەكى يەگىجارخوشيان پىداۋىن بەھەمان شىۋەى كە قەشەۋ مەلاكان مزگىنى مەملەكەتى بەھشتيان پىدەداين

ئەمرو، قسە و باسى لەو بابەتە لەئارادا نى يە ، چى تر مزگىنى داھاتوويەكى خۇشتر لەسەر زەوى نى يە ، باسى چارەسەرکردنى برسىتى و دامامى نى يە - ئەوان بەئاشكراو بەدلنايەوئە ئەو رانەگەيەنن كە پيويستە ئىمە بەردەوام يىن لە خواردنەوئەى خۆماندا و لەگەل ئەوئەشدا داھاتوويە هيشتا ھەر خراپتر ئەيىت . لەرپاردوودا ، ژمارەيەكى كەميش پىروايان بەوئەبوو ، ئەوئەترا كە يى دەرامەتى لەكۆل ئەيىتەوئە ، لەبرسىتى و نەدارى دەربازتەيىن بە پەرەسەندنى ئابوورى وئە پى يە ، لەداھاتوودا ، تايىت كەمتر ئەبنەوئە . ئەمرو ، ھەتا مەبەستيشيان نى يە ئەو راستى بە بشارنەوئە كە لەو جىھانەى كە ئەوان مزگىنى لى دەدەن ، ھەميشە خەلكاىك ئەيىت كە لە تەنگانەدا ئەبن ، وئە تايىت . زياتر و زياترئىش ئەبن لەسەر خۆلە عمەلەكان

سياسەت مەداران و ئەندامانى حەكومەت چىتر ووتار نادەن بۆ داواکردنى قورىانى دان بەناوى جىھانىكى باشتر بۆ ھەمووان . ئەوان بەئاشكرا بانگىشەى پيويست بوون بە رەوانەکردنى خەلكانى زياتر بۆ يى كارى ، برسىتى ، دامامى ، . . دەكەن ، پيويست بوون بە برىنى كلفەى كۆمەلەيەتى ، ھتد دەكەن ، چونكە ئابوورى ئەوئەى ئەويىت بۆ ئەوئەى بزنسەكان بەتوانا بىكات لەپيشبرىكىکردندا . بۆگەيشتن بەوئە پەرەسەندنى سەرمایە تەنھا يەك پىروگرام ئەسەپنىت بەسەر ھەموو فراكشنەكانى بۆرجوازىدا ، ھەتا زياتر ووتارەكانىان بەرەو ئەوئە بچىت كە لەيەك بچن ، زياتر ئەوئە ديارە كە جياوازی نى يە لەئىوان سياسەت مەداران و حەكومەتەكاندا . كەمپىنەكانى ھەلبۇاردن ، خەباتە پارلەمانىەكانىان و ئىنقلابەكانىان پىروگرام و فراكشنە جياوازەكان دانامەزىنىت دژ بە يەكترى ، بەلكو ئەوان تەنھا مەملەنى ئەكەن لەسەر بەشيان لە دەسكەوتەكاندا ، لە بەرتىل و تىكەولیکەكانى تردا ، كە دەنكە دەنكە دابەش ئەيىت بەسەرياندا بەگۆپەى توندووتىژى /سوربوونىان لە خەباتەكەيان بۆ بەرزکردنەوئەى چەوساندنەوئەى بەدەستەينانى زىدەبايى : ھەتا زياتر بەتوانابن لە چوارچىوئەدان و پەيوەست بوون بە پىوانە توندووتولەكانەوئە ، بەشەكەيان زياترە .

ئابوورى بۆخۆى بۆتە بابەتىكى زال لای ھەموو سياسەت مەدارو حەكومەتەكان . لەرپاردوودا ، جىگەى يەك لاکەرەوئەى ئابوورى شاردرابوئە لەپشت ئاين ، سياسەت يان ئابدولۇجىە جۆرەجۆرەكانى ترەوئە و ھىچ رىيگەيەك نەبوو كە ئابوورى بەكاربەيتريت وەك بەلگەى ھىزىك دژ بە بوونى مروقەكان ؛ جگەلەوئەش ، ئەگەر ھىچ سياسەت مەدارىك و حەكومەتىك غىرەتى ئەوئەى ببوايە كە پەردەى لەسەر نەيىنى دەسەلات لادبايە و بەئاشكرا ئەوئەى بووتايە كە پيويستە ھەمووان لەسەر تاشەبەردى ئابوورى ، لە بەھىزکردنى ئابوورى نەتەوئەدا بىنە قورىانى ، ئەوا بەپيشەرم دائەنرا .

تاوانی ئالۆزی په چه له کی بۆرجوازهت (ئه وهی که سیستمه کومه لایه تیه که ی خوی سه پاند به ناوی خه لک و دادپه روه ری کومه لایه تیه وه - " نازادی، په کسان، برابه تی ") بردی به ره وه ئه وهی که ئه و راستی په بشاریه وه که ئه م سیستمه قوریانی ئه دات به بوونی مروّف له بهر خاتری پاره .سیاسه ته داران ئه و گالته جاری و روشنیان هشارداوه که ئابووری ناسه کانی بۆرجوازی (له بابه تی ده یقده ریکاردۆ) دۆزیوانه ته وه و یاداشتیان کردوه له به ره مه زانسته کانیاندا .سیاسه ته داران، ئایدیۆلوجیسته کان، پیاوه کانی حکومه ت ئه رکی پاراستی " نه یینه که " یان له چوارچیوه ی " داهینه رانه " دا گرتبووه ئه سۆ . ئه مرو، به پیچه وانه وه ، ئه وان زۆر به ئاشکراو به به ربلاوی ئه وه پائه گه یه نن که : تاکه شتی که گرنگ بیت را کردنه به دوا ی قازانجا ، توانادانه به ئابووری نه ته وه یی و ئه گه ر خه لکیش بکه ونه هه لاکه ته وه به هو ی ئه و مۆته که به وه ، ئه وه ئیتر پیوستیه که .هه موو سیاسه ته داریک هه ولی ئه وه ئه دات که خوی هه لکیشیت به لیهاتووی له به ده ست هیاندا ، به وه ی که داوا له دانیشوان بکه ن که زیاتر ئیش بکه ن و که متر وه رگرن

تیکشکاندن و تیکچوونی هاوکاری نیوان که سه کان گه یشتۆته ئاستیکی شیعی : ئه وه بوته شتیکی ساده ، معقول و سروشتی که خه لکی حه قه برسی بن بو ئه وه ی بزسه کان بتوان قازانج بکه ن . به و شیوه یی ریئوما یان ئه کهن که چه تره کانمان له گه ل خو ماندا به رین کاتیک بارانه ، به هه مان شیوه پیمان ئه لاین که سه ده ها هه زار که س ، ملیونه ها له مروّفه کان ئه بیت ئازار بچیزن له پیناوی ئابووری نه ته وه دا ، وه ئه لاین تاکه ریکاش بو ده ربازوون له م نه گبه تیه زیاتر ئیش کردنه . وه ک ریکایه ک که لیوه ی هه ولی ئه وه ئه دن رووتمان که نه وه له وه ده نکه ده نکه هاوکاریه چینایه تیانه ی که هیشتا له ئارادا ماون ، داوا ی ئه وه ئه کړیت که ته به روعات بده ین به ریکخراوه نا حکومه کان (ئین جی ئۆ) یان که له وه په له به که لکه کانی ناو دوکانی گه ره که کانمان بکړین و بیده ین به وان بو . ئه وه ی بینیرن بو نه داره کان له پارچه یه کی تری جیهان . خو به ختکردن و به ختاری تاکه که سی فه رمانی ئه مروّن

پروونکردنه وه یان به هانه هیئانه وه ی زیاتر به راستی پیوست نی یه - ئه وه ئاشکرایه که پادده ی له به ریه کتران ، پادده ی نامو بوون له پیوستیه مروّیه کان و له کومونه ی مروّی هیئده به ربلاوه که به ته واوه تی به لای هه موو که سی که وه ئاسایه که سیاسه ته داران چه ندین سه عات چه نه بازی بکه ن سه باره ت به سه ر ژمیربه ئابووریه کان ، سه باره ت به وه ی که پیوسته له سه ر خه لکی خو یان به ختکه ن بو ئه وه ی بزسه کان قازانج بکه ن . به رجه سه بوونی ، واقعیه تی مروّف ، گۆرپه دراوه بو بابه تیکی په تی (پرووتی) ته واو ، به و پین یه ئه وه ی که به به رجه سه ته و و حه قیقی ئه بینریت به لای جه ماوه ریکی بئ شو مار له هاوولایه تیه - ته ماشا که ره کان له راستیدا

بابه تیکی پروتی (نہ پستراکشن) ته واوه : خیروبه ره که تی وولانه که یه ، داهاتووی تابووری نه ته وه یه . شوپشی به ناوبانگ له کومونیکه یشندا (په یوه ندی به ستن) ، ته وه له راستیدا لیکترازانی مروقی برده ناستیکی وا که هرگیز له وه بهر نمونه ی نی یه ، هوکاریکی ته واوبوو له م گشتی بوونه وه نه پستراکشنه ی ره گزی مروفا . شتیکی مه حال بوو که قناعت به پرولیتاریه به ک بکرایه له سده ی رابردودا یان له سهره تای هم سده به دا به وه ی که ته وه نه و نی یه ، هاورپیکانی نی یه ، مناله کانی نی یه ، دایک و باوکی نی یه ، . . . به واتایه کی تر چینه که ی ، مروقایه تی . . . نی یه که گرنگه ، به لکو " پیوانه که ی ماستریچیه " ، " پلانی نه لف یان پلانی با " ی میرکوژبه (6) ، " سوودوه رگرتی تابووریه که مانه له م سهرانه یه ی دوابی " . . . ، هم نه پستراکشنه مافیکی بوونی مزنتری هه یه له مروف که له گوشت و خوین پیکهاتوه . له بهر نه مبه که نه و پرولیتاریایه ی به گویره ی پیوستیه کانی خو ی و پیوستیه کانی چینه که ی هله سوورپیت پیلان نه گزیت دژ به فرمانه دیوکراتیه دامه زراوه کان

مناقشه کردنی ته وه ی که تا چ رادده به ک هم بارودوخه ناستی بابه تی و میژووی هه موو سیسته مه کومه لایه ته که ی بورجوازی دیاری نه کات ، ته وه ی که چینی سهروه چی تر له توانیدا نی یه که هیچ پلانیکی زیندوو بو ره گزی مروف بجاته روو ، یان به پیچه وانوه ، تایا هم بارودوخه ی نیستا نه یی ته وه ناشکرا نه کات که هم سیسته مه نه توانیت دریزه بدات به سه پاندنی هه چ جوریک بیت له خو به خت کردن ، ته وه ی که پرولیتاریا له توانیدا نی یه که خو ی پیکه یه ته وه وه ک چینیک ، وه ک هیزیکی میژووی له نیستای میژووه که ماندا ، له چوارچیوه ی هم نووسینه به دهره . له هه چ حاله تی کدا بیت ، نیمه له و پروایه داین که هه ردوو هم واقیعه سیمای بارودوخه نیستای نینه رناسیونالیستی یه ، تا نیستا هه ر چون چینی سهروه هه میشه وا خو ی نه نوینیت که هیچ رادده ی (لیمیت) بو نی یه وه پرولیتاریاش ته نیا ناو به ناو و به شیوه یه کی ناوچه یه ی وه لام نه داته وه ، به یی ته وه ی بتوانیت خو ی پیکه یه یته وه ک هیزیکی جیهانی . هم بارودوخه به رده وام نه ییت له پیداگرتن وه ک هاوجوتیک له سیمای ناکوکی خه باته کانی . (سه رده می نه مرو 7)

نهمه " یان " بوژانه وه " ، هه میشه هه ر قهوانه کونه که یه "

نهمه هاتوته ناروه ، نه ییت پشتینه کامان قایم که ی " ، بوژانه وه له ناسکیدایه ، ته نها توزیکی تر تی کو شانی " نه ویت " ، . . . " نیمه رووناکلی له کوتابی تونیله که دا به دی نه که ی ، نیستا کاتی ته وه نی یه که داواکاریه کان مجریته

روو" ، " ئىمە خەرىكە بەرەو باشى ئەچىن ، بەلام پەرسەندەن ھېشتا كره " . . . ئەمە ئەو بەكە چەپ و راستى ئەم دىمەنە (سپىكتاكل) ئەيدات بەگۇماندا بەمە بەستى سەرشۆرپە كىردىمان بۇ دىكتاتورىيە تى ئابوورى . ئەگەر ئەم ئابوورىيە نەعلە تى يە خراب رۇى ئەوا ئەيىت ئىمە قوربانى بەدەن بۇ ئەوئى بىخەينەو سەر رىچكە ، ئەگەر باش رۇى ، ئەوا ئەيىت ئىمە بەردەوام ھەول بەدەن بۇ ئەوئى گىرقتى توش نەيىت و بەوئى يە زىاترىش پەرسەينىت ، ئەگەر لەپەلە قازىدا بوو ، ئەيىت ئىمە قوربانى زىاترى بۇ بەدەن تا بتوانىت پى ھەستىئەو . ئەمە رۇشنتىن فەرمانى ئەو سىستەمە بەكە ئىمە گىرۇدەن . ئەوئى كە پىمان ئەلەن ئەوئى بەكە " بەردەوام بە لە سەول لىدان ، شتىكى مەحاله " . كە ئەم سەفینە بە جى بىلىت

ژيان بەھىوئى ئەوئى كە رۇژىك دىت حكومە تىك ، پارتىكى سىاسى ، نەقابە بەكە يان كە نالىكى تەلەفىزۇن . . . ئەو ھەوالە خۇشە رائەگە يەنىت كە لەمرۇ بەدواوئە ئىتر ئىمە ئەتوانىن ژيان بەسەر بەرىن بەبى خۇبەختكىردنى زىاتر ، ئىتر ئىمە لە ژيانىكى باشتردا ئەژىن و تەنانەت فەقىرتىرىش سەنگىن ئەيىت ، بەھوئى بەرزىوونەوئى كرى و يارمە تى كۇمەلایە تىوئە ، ھەموومان ئىش كەمتر ئەكەن و زىاتر ئەخۇن ، ئەمە ھەر وەكو ئەوئە وایە . باوەر بە بابە نۇئىل بىكەيت بۇ ئەوئى بەھىوئە بۇت

تېئىنىەكان

بەدەقىق تر ، حەقە بلىن " رەخنەگرتن لە دەرىپىنە تىئورىيە كەئى ئابوورى " چونكە ئىمە مەبەستمان لە يەكەم (1) پىكھان و شىكردنەوئى تىئورى ئەم پروسىسە بە . لە راستىدا ، دىكتاتورىيە تى بەھا لەنەشونما كىردنابە لە رەچەلەكى ئالوگۇرەوئە ، لە سەربەخۇيە تى بەھائى ئالوگۇرەكەرەوئە و پەرسەندەننى ھاوتابى گشتى ، ھەتا گەبشتن بە دامەزراندنى كۇمۇنەئى پارە وەك كۇمۇنە بەكى تاك و بى وئىئەئى سەرشۆرپە كەرى مۇؤف : ھەموو بەشەكانى مۇؤف

بووه سهرشورپی ئەم دیکتاتوریه ته (پراکتیک ئەوهی نیشاندا ، دژ به هه موو جوژه کانی ئایدۆلۆجی ، به "مارکیست)ه که شیوه وه ، که له و ساته میژووپیوه وه ، به بی له بهر چاوگرته شیوه ده سته جیکانی به رهه م هیئان ، مروف ته نها بوته هیزی کار بو به رهه مهینانه وهی سه رمایه ی جیهانی و بهس). له بهر ئەوهی پرۆلیتاریا تاکه ماده ی ئەم دیکتاتوریه ته وه دژیه تی له سه رتا پایدایا ، به شیوه یه کی بوونی و ناوه روکی ، له گه ل هاته نا راهی خویدا ره خه گرتی .ئهو له ئابووری سه ری هه لدا

یگومان ، سه رمایه داری هه ر به رده وامه له ووتنه وهی ئەوهی که هه ندی له خاوه ن کاره کان (بوسس) (2) چه وسینه رن (وه کو ئەوهی هه موویان وا نه بن)یان دیکتاتورن ، هه ندی له که سه شینه کانی وه ک پینوشی ، هیته لهر .یان سه دام به رپرسن له جه نگ و به ره رهت

ووشه ی "رۆشن" نایت به مانی دیموکراتی ووشه که وه ریکریت ، به و مانایه ی که زۆریه ی پرۆلیتاریا کان (3) به رۆشنی دوژمنه که ی خویمان ده ستیشان ئەکرد له ناو ئەو بزوتنه وانهدا ، به لکو به و مانایه ی که پراکتیکی کومه لایه تی هه موو ریفورمیسته کان به شیوه یه کی مه وزوعی خو ی دژه به به رژه وه ندیه کومه لایه تی و میژووپیوه کانی سه رتا پای پرۆلیتاریا ، به و مانایه ی که ریفورمیزم ، جا هه ر شیوه یه کی بیت ، کومه لگای بازرگانی ، به چه ی هه موو مۆته که کان (ئیفل) به رهه م دینیه وه و پاریزگاری لیده کات . ته نها که مایه تیه کی زۆر یان کم ریکخراو بو ، زۆر یان کم مه رکه زی بووه له هیزیکی سه ره خودا به گویره ی سه رده مه که ، له توانایدایه به ئاشکراو به راسته وخوپی ئەوه رسوا بکات . ئەوه ئاشکرایه که سووربوون له سه ر پرۆگرامی شوپشگیزی ، به رته نجامی به ره ره کانی گشتی هه موو پرۆلیتاریا دژی کومه لگای سه رمایه داری ، ته نها ئەکریت که هوشمه ندانه پوخته بکریت له لایه ن که مایه تیه کی پرۆلیتاریا وه ؛ بانگیشه کردنی پیچه وانه ی ئەوه هه ر وه کو ئەوه وایه که ئیشبکریت بو هه لوه شانده وه ی .چینه که ، تیکدانی چالاکی میژووپی پیکه اتی پرۆلیتاریا به وه ک حیزیک

مه به ستمانی ئەوه نی یه که تا ئەو ساته شوپشی سه رانه ری خه یال یک بووه ، به لکو پرۆگرامه کان ، پرۆژه (4) کومه لایه تیه کان تا ئەو کاته ش له بوچوونه کان (ئایدیاکان) و ئاره زوووه کانی شوپشگیزه کانه وه له دایک ئەبوون و هیشتا تیکه ل بوون له گه ل پووخته کردنی جیهانی ئەو ده مه . له به رته وه ، جگه له وهی که شوپشگیزه کان ته واو به پیچه وانه ی ئەو ریفورمیستانه وه هه لسه سووران ، پرۆژه کانیان ده رپی هه مان ئاست له خودا برین (ره بچه) و به ره ره کانی نه بوو . بو نمونه ، ئیمه مه به ستمانی له هه موو ئەو شتانه یه که پیمان گو تراوه " سۆشیا لیزم و کومونیزمی .خه یالی" که تیایدا پیداکرته شوپشگیزه کان ژیاوه له گه ل سووکه ریفورمه کانی بو رجوازی جیهانیدا

باشترین رېښگا بۆ پهره پيدانى ئەم خالانە پشت به ستنه به شيكردنه وه كانى تاقىكردنه وه كانى پروليتاريا له (5) ههولدانه شوپشگيزيه كانيدا، زور به تايبه تى له شيكردنه وهى هوكانى به زينه كانى. بهم مانايه، ئيمه بهرده وامين له ئيشكردنى پروگرامى سهره كى له سهر سهرده مى شوپشگيزى 1917-1923 ى جيه هانزى، ههروهها له سهر ههولدانه شوپشگيزيه كان له مه كسيكدا له سهره تاي ئەم سه ده يه وه له ئيسپانيدا له سالانى سيه كاندا

رېښگه وتنى بازرگانى بۆ يه كخستى ئه رجه تين، به رازيل، ئورگواى، پاراگواى پيكه وه (6)

له سهر ئەم بابته خویندنه وهى " نيشانه گشتيه كانى خه باته كانى ئەم سهرده مه " له كومونيزمى ژماره دوو دا (7) به كوردى، يان ژماره نوؤ به ئينگليزى... به كه لكه

پېشنیاری ئىنتەرناسیونالیستی

تېكراي ئەمۇ پېشنیاری ئىنتەرناسیونالیستی بەی كە لە كۆبونەووی مانگی شباتی سالی 1986دا لە ئۆرگواي پيك هات.

بۆ ھەموو ئەو گروپ و تېكۆشەرانی كە خەبات ئەكەن لە پیناوی شوپشی جیھانی پڕۆلیتاریادا

لە 22 و 23 ی شباتی 1986 دا، گروپیک لە تېكۆشەران (بە تايبەتی لە ئەرجه تین و ئۆرگواي) كۆبونەوویە پیکان پیک هینا، بە مەبەستی ووتووێژ كۆن لەسەر باری ئیستای جیھان و ئەر كە كانی پڕۆلیتاریای شوپشگێر. كۆتایی ئەو كۆبونەوویە بەو هات كە بە رووی ھیزی بۆرجوازی جیھانی دزی پڕۆلیتاریا، بەرووی باری ئەمرووی بێ ھیزی شوپش دا، بەرووی پڕژ و بلاوی و لیک دا پرائی ووردە ھیزی چینیەتی شوپش . . پووستە بە كیتی و كۆمۆنی خەبات پېش بجزیت، بە مەبەستی زال بوون بەسەر ئەو كەم و كۆپی و بێ ھیزیەدا، لە رېگەي بەرپەرچدانەووی سېكتاریزم و مۆركی نەتەووی، كە كارېگەری زالیان ھەبە لەسەر تېروانی خەباتی ئۆنەتەوایەتی. وەك ھەولیک بۆ ئەم مەبەستە، ئەو ھاوڕین یانەي كە بەشداربوون لەم كۆبونەوویەدا ھەلوپستی خۆیان لەرېگەي ئەم پېشنیاری ئۆنەتەووی بەو ئەخەنە روو:

ھەندى لە پېش چاوكرتن و بنەماي پووست

لەوانەبە دەست پېشخەرەكی لەم چەشنە بە غەریب وەرېگەرت، كە "لەم جیگایەو" كۆمەلن ھاوڕین، بان گروپی نەناسراو، دین و بانگەوازيك، بان پېشنیاریكی، لەم چەشنە ئاراستەي ھەموو ئەوانە ئەكەن كە لە زۆر جیگای تری جیھان دا بە توانایەكی ئاراددەبەك بەھیز تر، بان پېشكەوتووتر لەرووی رووشنی ھەلوپستدا ئالای ئۆنەتەوایەتی پڕۆلیتاریا و شوپشی جیھانی پڕۆلیتاریان بە ئاشكرا بەرزكردۆتەو.

بەلام لە راستی دا ئەم بانگەوازه، نە بانگەيشەي "ئەم جیگایە" یە، و نە ھەلوپستیكی "كۆتوپرە"، بەلكو بانگەوازی بەردەوامی ھەموو كۆمەلیكی شوپشگێرە كە تین ئەكۆشیت ئەو دیوارە پڕوخینیت كە سەرمايە ھەلی چنیو، كە بوونی بێ ھیزی خۆیان ئەبیین لەرووی ئەو دا پلۆسین و پەلامارانەي كە بۆرجوازیەت بەك بەدواي بەكدا رووبەرۆوی پڕۆلیتاریای ئەكاتەو. بانگەوازی ئەوانەبە كە چ لەسەردەمی شوپشگێرې دا و چ لەسەردەمی زالی دژە شوپشگێرېدا ھەست بە دەرئەنجامی ئەو لاوازی و لەبەك دا پرائە ئەكەن، لاوازیەك كە تەبنا لەرووی ژمارەو نې یە، بەلكو لەرووی سیاسیشەو، چونكە ناكړیت لەچوارچۆی نیشتمانی و ناوچەي دا چارەي ئەو بارو زروفە بكریت كە رووبەرۆوی شوپشگێرەكان دەپتەو.

ئیمە دلیان لەووی كە لەزۆر جیگای تری جیھاندا زۆر گروپ و تېكۆشەری تر لە ھەلسوړاندان، یاخود بەرەو پیک هاتن ئەچن، ھەرەھا زۆر تېكۆشەری تر لە خەباتدان بە مەبەستی خۆ دا پچرین و دژایەتی كۆن كۆن چەپی كلاسیكی، " سالیئیزم"، تروتسكیزم" بەھەموو دەستەو تاقمەكانیەو، دژایەتی كۆن كۆن سیاسەتی ریفۆرمیستی، كە پالپشتی بۆرجوازیەتە لە

چاره سهرکردنی كيشه كانی دا، دژايه تی كردنی ئەو ههلوپستەى كه تی ئەكوشیت بۆ گۆرپینی شیوهی فرمان پهلوی سهرهوتی بۆرجوازیهت، یان پشتی بهرەى نیشتمانی ئەگریت له جهنگه كاندا، ئەو خهباتگیزانهی كه تی ئەكوشن بۆ پیک هینان و پيشخستنی سیاسهتیک كه دژه به ههموو گروپه بۆرجوازیهكان، كه سهرهخوی رپیکخراوهی چینی كریكار و خهبات كردن بۆ لهناویردنی دهولهتەكەبى و سهرهوتی پهكەى رانهگهیهت دژی بۆرجوازیهت، بهین خو دان بهدهست بهیت و بالورهى شوپشی قوناغ به قوناغ، یان ههنگاوه كانی ناماده كردنی شوپش " دپوكراسیهت" ه وه .

ئیمه ئەزاین كه خهباتكردن دژی ئاراستەى تهوژمی دژه شوپشگیز چهنده زهحمهته، له كاتیکدا كه هیچ هاوكاریهك نهیت پشتی پین بهسرتیت، كه توانای زیندوو كردهوهی ئەزمونه میژوو په كانی پرولیتاریای شوپشگیز پین هیزیت، كه هیچ بهره میكی تیوری - سیاسی ئەساسی داریژراو بهدهستهوه نهیت، لهگهله ههموو ئەمانه شدا بپیت له باریكی سهركوتهگهرى ترسناكدا .

گه به لای هه ندیکه وه مهسهله كه گهشتن بیت به ووتنه وهی هه ندی دهر پین یاخود ههلوپست، به جوریک كه لیدوان و قول بوونه وه یان لا پپوست نهیت، وه كو ئەف و باء ووتنه وه، ئەوا به لای هه ندیکى تره وه گهشتن بوو به وهی كه هه رچی به رهه م بیت، هه رچی بنووسریت، خو ی له خو ی دا دهر پى رپهوتیکه له خهبات، واته له خوداچرپین، له ترس و نا زه مانهت . لیژه، له قوتابجانه كاندا، ووتەى كاریبه كی ناسراوی سه دهی راپردوو ئەخوینریت: " ناتوانریت بیر كرده وه بمریت " . له هه مان كاتدا ئەوه فیروپین كه ئەوانه ی جوژه بیروباوه رپیک، یان هه لوپستیکیان هه یه ئەكوژرین، وه چینی زال ئەتوانیت ئیستغالی ئەزمون و تاقیکرده وه و هه لوپست و بیره وه ربه كانی خهباتی پرولیتاریای جیگا جوراوجوړه كانی جیهان بۆ ماوه په كی دپژر بكات به بهرژه وه ندی خو ی .

بۆ ئەوهی لیژه وه ئاگاداری ئەزمونه كانی بزوتنه وهی كریكارانی جیگا كانی ترپین، وهك بزوتنه وهی كریكارانی بهر له جهنگی جیهانی په كەم له ئەله مانیدا، وه بوونی بزوتنه وه چینه په تیه كەى ناو جهنگی ئەهلی ئیسپانیا، كه دژی فرانكو و دژی جمهوریه كان بووه له هه مان كاندا، هه روه ها بۆ ئاگاداریون له بوونی گروپی كۆمونیستی تر، ئەمانه خو ی بوخو ی رپهوتیک بوو كه داپلوسینیکی درپنده، " لهگهله گشت ئاواره یی و دهر به دهر بهك"، و جهنگیكی وهك " جهنگی مالدین" ی كرده پپوست . بهم شیوه په ئاگاداری میژوو په كی نزیکی بزوتنه وه كه مان بوون كه له وه بهر پین ئاگابوون لی . شان به شانئى ئەم كرده ئیستا دلناین له بوونی زۆر گروپ له زۆر جیگای تری جیهاندا كه له دهره وهی تهوژمی سیاسی چه پی كلاسیكی دا خهباتی خو یان به ریا كرده وه، وه هه ست به بوونی زۆری تر ئەكەین كه نایان ناسین و ئاگاداری چۆنیه تی خوداچرپینه كانیان پین له گروپه كانی سه رمابه، كه ئەمانه به ئاستی جیاواز دهر پى هیلای گشتی خوداچرپینه كانی پرولیتاریان له سیاسه تی سه رمابه .

ئەمرو كه ئیمه گهشتوین به ئاستیک كه درك به بوونی دیارده په كی به و جوژه ئەكەین، مانای وانى په كه ئەم باره ی ئیستای لاوازی و لیک دابرا ن توانای گورپانی گرتوته بهر . بهلكو به پچه وانوه، نهك هه ر ئاگاداری ئەوه پین كه له م وولات و له و وولاتی دنیا دا چی روو ئەدات، ته نانهت له وه ش ئاگادار پین كه چی روونه دات له م شار یاخود ئەو شار، یان گه رپه كی دراوسى دا . پپوسته ئەمه وا سهیر نه كریت كه هاندهره كه وستی زاین یاخود ئامانجیكی رۆژنامه گه رى په : بۆ نمونه، له ئەرجه تین رۆژی وا هه به بهین ووچان ملوینه ها له كریكاران له بهر بهر كانیان . . . بهین بوونی ههچ جوژه په یوه ندیهك له ئیوانیادا، وه زۆر جار بهین ئەوه ی ته نانهت ئاگاداری ئەوه ش پین كه خهبات هه به، ئەم دیارده په له زۆر جیگای تر هه به . گه ر ئەمه حالی خهباته فراوان و جهماره ربه كان بیت، ئەوا حالی په یوه ندی نیوان ئەو دهسته و گروپانه ی كه له ئەنجامی ئەم خهباتانه پیک دین باشتر نی په .

ئىمە بىن گومانىن لەۋەي كە لەو ۋولتانهى ئىمەي لى نىشتە جىن، ھەرۈك جىگاكانى تىرى جىهان، زۇر كۆمە لەو خەباتىگىرى كرىكارى ھەن كە خەبات ئەكەن و دەپىشخەرى برەۋىن ئەدەن بەمەبەستى داپچىن لە سىياسەتى بەرە كۆرەنە و بەكگرتن و پاشكۆپەتى لەگەل بۇرجوازىيەت دا، بەلەم ئەۋانە لە ئەنجامى نەبوۋى سەرچاۋەبەكى نىۋنە تەۋابەتى خەبات، ۋە لە ئەنجامى بوۋى كرىكارى قورسى بۇرجوازىيەت لە ناو بزۋوتنەۋەي كرىكاراندا ئەرۋخىن، لەلەين گروپەكانى سەرمايەۋە ئەقۇزىنەۋە، ياخود بەكورتى بىن سەرو شوپن دەنگىان نامىتت.

ژماربەكى كەم لەۋانە ئەتوان بەرگەي يەكەم لىدان بگرن، بەلەم بىن گومان پوۋبەروۋى ئاسۋبەكى لەق ئەبنەۋە كە ئەنجامەكەي داپرانى سىياسى و پىۋىستى تىن پەربوون بە زۇر قۇناغ و داپىشنى سەرلەنۋى رىگاى تىكۆشانە، بەم جۇرە خۇبىنەنەۋە لە بەردەم دەرگايەكى داخراۋدا، پاشان دەست پىن كۆرەنەۋە سەرلەنۋى لە سفروۋە لەسەر زۇر بابەت. بەم شىۋبە ھەموو ئەو كىشانە ئەبنە واقىيەكى رۇژانەي گران و ۋەك لوغمىك ئەبىتە تەگەرەي بەردەمى ھەموو پىۋىستەكى خەباتى ئەو ھىزە لاۋازانە، ئەمە شان بەشانى ھەموو لىدانىكى سىياسى و ئابۋورى تر كە ئەو ھىزانە روۋبەروۋى ئەبنەۋە.

ئايا ئەلئەرتا تىفكى تر جگە لەو رىگاىە لە بەردەستدايە؟ ئايا پەربەۋەردى ھىلىكى شۇرپىگىرى نىۋنە تەۋابەتى، يان بەلەينى كەمەۋە ناۋەرۋىكى ئەو ھىلە، پىۋىستە ھەر بەۋ جۇرە ئەنجام بدرىت، واتە ھەنگاۋ بە ھەنگاۋ، گروپ بە گروپ، شار لەدۋاى شار، ۋولت دۋاى ۋولت، نەۋە دۋاى نەۋە؟ ئايا پىۋىستە ھەر لايەتەك بەھەمان ھەنگاۋدا پىرات، ۋە بەرھەستى ھەمان كىشەكان بىكات، خۇي با بەدەم ھەمان لىدانەۋە، ۋوشەۋ رىستەكانى باش فەحس بىكات بۇ پىك ھىنانى ھەمان دەربىن، پاش ئەم رىگا دور و درىزە، پاش ئەۋەي بەھىز بوۋ ۋە بوۋە "حىزب"، كۆبىتەۋە لەگەل لايەنە "ھاۋتا" كانى تردا، يان گەر كەس نەبوۋ ئەۋا برەۋ بە ھىزى خۇي بدات ۋولت دۋاى ۋولت؟

ئىمە پىرومان وانى يە كە ئەمە تاكە ھەلبىزاردن بىت، بەلكو پىرومان وايە كە بەم رىگاىە ناتوانىن شىتەكى بەكەك ئەنجام بدەن. بە پىچەۋانەۋە، پىرومان وايە كە تاكە ئاسۋبەك كە روۋى تىن بىكرىت خەباتى نىۋنە تەۋابەتى يە. ھەرۈك چۈن باس كۆرەنە لە بوۋى كۆمەلگاي كۆمۇنىزم خەپالە تا تاكە ۋولتەكى سەرمايەدارى لە جىھاندا ماىتت، ھەر بەۋ شىۋبەبەش باس كۆرەنە لە ئىنئەرتاسىۋالىزم ئەبىتە خەپال، كا تىك كە ئەۋ ئىنئەرتاسىۋالىزم تەنھا بە رىگاىەكانى ھاۋكارى لەگەل ئەم ياخود ئەۋ خەباتى كرىكاران لە جىھاندا نىشان بدرىت، يان بە چەند دەربىن و درۋشىكى بىقەدار دۇى جەنگە و چەكاربوون و ئىمپىرىالىزم نىشان بدرىت.

ئىنئەرتاسىۋالىزم بەلایى ئىمەۋە تىگەبىشتن و مەبەستىكى ترە، بىرى يە لە ھەۋلدان بەمەبەستى تەجاۋەز كۆرەنە ئاستى كۆمۇنىتى ئىنسانى، چۈنكە چۈرچۈۋەي ئىنئەرتاسىۋالىزمى شۇرپى پىۋىستى بە يەكىتى و لەيەكدانى ھەموو تۋانا شۇرپىگىرەكانە بە ئاراستەي داپىشنى ستراتىجىەكى يەكگرتۋە لەسەر ئاستى جىهان، ۋە ھەرۋەھا لايەنە پىۋىستى يە سىياسەكەشى لە روۋى ئەۋ ئەركانەي كە بەرەۋروۋمان ئەبنەۋە لە ۋولت و ناۋچە جۇراۋجۇرەكانى جىھاندا.

ئاشكرايە كە ناتوانىت چارەي ئەم مەسەلەيە بىكرىت نە بەرپىگاى وپىستىكى پاك و تەمىز و نە لە ماۋەي شەۋرۋىژىكا، ۋەنە بەكۆرەۋەبەكى دور و درىزى "پەروەردە كۆرەنە ۋە ھۇشيار كۆرەنەۋەي زانستى" يە، ۋەك نىۋنە تەۋابەتى دوۋەم ، ۋە بىن گومان زۇر لايەنى تىرش، ۋاى نىشان ئەدەن، ۋە نە بەرپىگاى "كۆكۆرەنەۋەي ھىزى يەك بەبەكى تىكۆشەرەكان"، يان بە رىگاى داپىشتى "تېۋرىكى تەۋاۋەتى"، ۋە يان بەرپىگاى پىك ھىنانى "سەر كۆرەنەۋەي يەكى ۋا كارامە كە لەكاتى پىۋىستى خۇي دا بىتە گۆرەپانى جەنگەۋە"، ئەۋ كاتە پىۋىستەي، كە داھاتۋىبەكى ھەمىشە دورە، كە خەباتى پىۋىستە دۇى سەرمايە ئىتر بۇتە خەباتىكى رۇژانەي بەردەۋام، بەلایى ئەم ئاراستە سىياسىانەۋە ئەۋ خەباتە رۇژانەي يە پىۋىستە تەۋقوت بىكرىت، يان ھەشار بدرىت، ياخود لەيەكۆر جىابىكرىنەۋە بۇ ئەۋەي لەكاتى پىۋىستى تۋان بەكارى

بېښن، وهك هميشه وایان كړدووه، به بهرژه وندی گروپك له له گروهه بوزجوازه كان دژي گوروييكي تر (كه به لایانه وه گوايه خراپه تره، دواكه وتوو تره، فاشيست تره . . .) .

نه گهر حيزی چینی كړي كار نه وه نه يت كه نه و گروپانه دهری نه پرن و به ناو بانگيشه ی پيكتاتي نه كمن له وولاتيك يان چند وولاتيكدا، نه گهر دژ بين به تيگه بشتی " حيزی چینی كړي كار" ، وه نه و تيگه بشته رايگه به نين كه " چینی كړي كاری خو ريك خستو له چينه كه ی دا، واته له حيزه كه شی دا" ، كه نه مه یاری كړدن نی به به وشه، وه به ربه رچی تيگه بشتن و بیروړا كانی سوشیال دیموکرات (سالی نيزم، ترو تسكيزم . . .) بده بینه وه سه بارت به حيزب وهك ده زگا به کی روشن بيران، هوشياره كان، يان جه ماوهری كړي كاران . . . هتد، يان وهك هه لگری هیليكي راسته قینه و خو پيك هیته ر به شيوه به کی ئیرادی له چوارچيوه ی وولاتيكدا، كه چاوه رچی نه وه نه كات جه ماوهری ناووشيارو نه شماره زا به داوی كه ویت. يان كه نيونه ته وایه تی به لایانه وه بریتی به له فیدراليزمی چند حيزيك، يان حيزيك كه پهل و پوی هاویشتووه بو وولاتانی جیهان . . . هممو نه م هه لوپستانه داوی خوداچرینيكي ته و اوته ی و به كرده وه نه كات له گهل هممو نه و بوچوون و هه لسوكه وتانه دا كه دژن به ئینه رنالیزمی پرولیتاریا، وه خو یان له خو یاندا هیچ نادهن به دهسته وه جگه له سلوكيكي ناسیونالیستی و به رگری كړدن له وولات.

له ناو نه م تاقمه دا، له هممو یان رونت نه وانن كه پيشخستی ريك خراوه كه یان (یا خود گروهه كانیان) وهك مه سه له به کی ناو خو یی ، يان نیشتمانی نه بین، نامانجیان نه وایه پيش هممو شتيك " خو یان" به هیزو پیگه یشتو بكن بو نه وای بتوان له دها تودا له سه ته ری هیزه وه په پوهندی به سن له گهل گروهه كانی تر دا. نه م ريك خراوانه پیوسته مجزیه رو بو دژایه تی كړدن، به تایه تی له رچی مناقشات و نو سین له سه ریان.

یهك بیننه جیهانیه كانی نه و گروهه كانی وهك با به تی " خاوه ندریتی تایه تی" به خو یان نیشان نه دریت، واته هه لسوكه وتكردنی دووړوی یان هی حوكم ، سال خسته سه رسال بو كو پونه وهی دوری " شورشگير په كان" له " نه ته وه یه كگرتوه كان" دا، نه مه ش هه لسوكه وتكردنی پارته كانی نيونه ته وایه تی دووه با شترين نمونه یه تی.

نیمه ریمان وایه كه نه م ريك گایه به حتمی روو به رووی كوسپ و ته گهری تازه و نه فسانه ی نو ی مان نه كاته وه، هه له بهر نه م هوپه به كه نه يت خه بات كړدن نه وه سیتی ریت دژي هممو بوچوون و بهرژه ونديه کی دیارده ی گروه چینی، نه و دیارده تر سنا كهی كه روظانه نه و دابهش كړدن دوویات ده كاته وه كه له لایه ن بوزجوازه ته وه كړي كارانی له سه ر ريك خراوه وهك خزمه ت چی بازار په كان و حكومه ته كان، واته خسته وه به ره م هیان و دوو باره به ره م هیانه وهی نه و زنده بایه ی كه لی يان دهرده هیتریت.

ده رباره ی هندی لایه نی تر

نیمه نازانین نه وهی كه له پيشه وه خراوه ته روو به سه بو گه یان دنی پيشناره كه مان یا خود نه، وه یان پیوست به په ره پیدایيكي فراوانتر نه كات، به لام له گهل نه و ه شدا به پیوستی نه زانین ده ستنیشانی هندی خالی ئی حیات بكنین. زورن نه وانن له دها تودا داوی نه و مان لی نه كمن : كه می و تاچرادده بهك و چون پیوسته هه ستن به خو ريك خستن له سه ر ناستی ئیروانی ئینه رنالیستی پرولیتاریا؟ به چ جوريك نه مه دیاری نه كړیت؟ كنی پی هه له سیست؟

پرونه لای هممووان که کس بیر له وه ناکاته وه که روژی له روژان خهبات تیکهل بکات، یاخود تهانته بهابنیکیش بلاویکاته وه، له گهل ئهوانه ی که له بهر ی دوژمندا سهنگه ریان گرتوه و تی ئه کوشن. ئه وهش ئاشکرا به که له گهل دوژمنی چینایه تی دا به هیچ جوړیک نه ریکه کوهن، وه نه چوونه ناو ریزه کانی به وه، به هچ مه به سیک بیت، له ئارادانی به. به لام مه سه له که همر ئه م هه لوئسته چینایه تی به نی به به رووی دوژمندا، به لکو ئه و راستی به شه که له ناو ئه و گروپانه دا که بهر ی دوژمن پیک ناهین، زور جار ده مارگیری، یاخود تیروانی سهرژمیرانه ی پاک دهوری تیکه دهری خوئی ئه بینیت. واته هه لسه که وتی سیاسیه ی لیک جیا که ره وه، پیک هه لپوژان له سهر " مشته ری" هاویه ش، یان گرتنه بهر ی هه لوئستی نیشتمانی، یاخود پاراستی " قه لای تایه تی" دا پو شراو به توندوتیژ.

ئیمه ناتوانین خو مان له وه مه سه له به بدزینه وه، له کاتیکدا که با به ته که پیشنیاریکی ئینه رناسیونالیستی خهباته. به لام با ئه وه روون بیت که کس له ئیمه بیر له وه ناکاته وه کردار بکات له گهل گروپیکدا که بانگیشه بو ئونه ته وایه تی چوار، یان ماویزم، یاخود جیهانی سنی به م ئه کات.

گه ر نیشانه کانی دوژمنی چینایه تی له هه ندی حاله تدا روون و ئاشکراییت، ئه وا له هه ندی حاله تی تدا شاراویه و زه حمه ته ده ست نیشان کردنی هه لوئستیکی روون له وه رووه وه، ئه مه ش به تایه تی له حاله تیکدا که هه نگاو ئه نیت به ئاراسته ی مه به سیک که له گهل خوئی دا پیشکوه تیکه هه لگرتوه له رووی وه زعی ئیستی یی هیژی و لیک دا بران و پرژوبلاوی به وه.

ئیمه یی گومانین له وه ی که ناتوانیت بنیاتی کومه لیک نه رکی " پروگرامی" بکریت که به ته واهه تی دوور بیت له کاریگه ری هه لپه رستی به وه، ته نها له حاله تیکدا، ئه ویش گه ر له وانه بیت بتوانیت، که ئه و نه رکانه ته نها گروپیک خوئی له گهل خوئی له سه ری ریک بکوه ت. چونکه ناتوانین بلین که هاو پین یان یاخود گروپی تر، له م وولات یاخود ئه و ناوچه ی دنیا، به هه مان شیوه گه پشتون به هه مان شت، به هه مان ئاست له خه باتدان. ئه وانه له گهل ئه وه ی خاوه نی ئه م یاخود ئه و بوچوونیش یی، گه ر ئه م بوچووانه به شیوه یکی فراوانیش بلاو کرایته وه له هه ندی ناوچه دا، هه مووی به ره می ئه که میژوویه که که به شی که سی پیوه نی به، هه ر له و میژووه شه وه به، که له پیشه وه ده ستمان خسته سه ری، که م یاخود هچ نازانیت له سه ری له جیگاکانی تر.

له م رووه وه سالیک مانگرتی کریکارانی کانه کان له به ریتانیدا، که نه بووه فاکنه ریک بو ده ست پیشخه ری که جدی بو پیک هیئانی بهر په رچه دانه وه به کی کومه کی نیوان زور گروپ له جیهاندا، ته نها لاوازی سنوری ته سکی خهبات ده رناپیت، به لکو ده بری کاریگه ری سیکتاریزم و ئه و تیگه بشتانه ئه کات که له لایه ن سو شیا ل دیموکراته کانه وه به باشی بناغه ی دا کو تراوه.

له رووی جهنگی نیوان عیراق - ئیران دا، له رووی وه زعی کریکاران له ئه فه رقیای خوارودا، له بولیشیا و زور جیگای تری جیهان دا که پرولیتاریا له خه باتدایه، وه لیدان له سه ر لیدان بو رجوازه کان هه موو سه ره لدانیکی سه رکوت ئه کن، به چ هه لوئستیک، یاخود وه لامیک، گه ر بچو کیش بیت، هه ستاین له سه ر ئاستی جیهانی؟ چون رو به رووی ئه و وه زعه بیسه وه؟ چون ده ست نیشانی خاله سه ره که کمان بکهن له پیناوی راگه یان دنی داوا که ماندا، به مه رجیک بتوانیت هه ر له سه ره تا وه خوئی پاریزیت له ترسناکی که وتی هه وله که مان بهر له ده ست یی کردنی، که زینده به چال نه کریت! (چونکه یا ته بیت پیشنیاره که غامچ و ناروشن بیت، که هه موو کس " خراب و باش" به هیئی خوئی بداته قه لم، یان زور دیاری کراو داخراو بیت که ته نها ئه وانه بگریته وه که هه ر له ئیستا وه بنیاتی کاریکی هاویه ش ئه کن پیکه وه).

به لای ئیمه وه ته نها مه رجیک که بتوانین خو مان یی بناسینین هه لسوکه وته (مارسه)، ئه مه ش له به شی دووه می پروژه که دا روون کراوه ته وه. گه رچی هه لسوکه وتیش و هه موو لایه کانی تریش ناتوان خو یان له ئه که " زه مانه تی" بنه رته تی به دوور بگرن که ئه ویش: خهباته.

پیشنیاری ئینتەرناسیونالیستی

به ئامانجی:

به شداری کردن له وهرچهرخاندنی باری ئیستای بێ هیزی و پرژوبالۆی گروه شوێشگێیه کانی پرۆلیتاری جیهانی، وه بههیزکردنی توانای به شداری کردن له خهباتی چینایه تی دا. ههروهها بهمه بهستی، بههیزکردن و برهودان به ههلوێست و تێروانی لهیهك نزیك، بهمه بهستی رێکخستن و چڕکردنهوهی هیزیکێ نیونه تهوهی به کگرتوو، که ئه مرۆ ئه و توانایه ههیه له گه له هه موو بێ هیزی و هه له کانی دا، ئیمه پیشنیاری ئه م خالانه ی خواره وه ئه که بێ:

1. بهر په رچه دانه وه به کی به کگرتوو له پرووی په لاماره کانی سه رمایه دا (بۆ نمونه دهر باره ی بزووتنه وه ی کرێکارانی کانه کان له بهریتانیا، بزووتنه وه ی کرێکاران له ئه فهریقای خوارو، دژی جهنگی عێراق - ئێران . . . هتد): بلاوکراوه ی هاوبه ش، شالۆی کۆمۆنیستانه، لیکدانه وه ی سیاسیه، په کزبێن، په یوه ندی هاوڕێ یانه و ئاراسته دانی په کگرتوو به پرووی ئه و با به تانه ی که روو به پرووی پرۆلیتاریای جیهانی ده بنه وه.

2. بهمه بهستی پیک هینانی بلاوکراوه به کی هه وال نامه ی:

أ. دهر باره ی خهباتی کرێکاران، له رێگای بلاوکردنه وه به کی فراوانی ئه و خهباتانه وه پێی توانا ده ست خسته سه ر لایه نی گرنگی خهباتی کرێکارانی جیگا جیا جیا کانی جیهان، له رێگای ناساندنیان به خهباتگێرانی جیگا کانی تر، بهمه بهستی پته وکردنی بوونی نیونه ته وایه تی پرۆلیتاریا و هاوڕێ یه تی پرۆلیتاریانه.

ب. دهر باره ی گروهی سیاسی جیاواز، نهك ته نها له سه ر ئه و لایه نانه ی که هاوبه شی بانگه وازه که ئه که ن، به لکو له سه ر ته وانه ی که دوژمنیش، چونکه ناساندنیان فاکه ریکێ پێویسته بۆ خهباتی بهر په ره کانی کردنیان.

ج. زیندووکردنه وه ی ئه زموونی میژوویی و دووباره بلاوکردنه وه ی ئه و به ره مانه ی که خهباتی پرۆلیتاریای جیهانی به ره مه می هیناون له ماوه ی خهباتی دوور درێژی پرۆلیتاریادا دژی سه رمایه وه هه موو میژووی چه وساندنه وه.

3. په ره پیدانی ووتوێزی تیۆری و سیاسی له نیوان لایه نه جیا وازه کانی بزووتنه وه که به ئاراسته ی پیک هینانی هه لوێست و تێروانیکی په کگرتوو، وه وهك به شداری کردنیك له په ره پیدانی هه لوێستیکی سیاسی شوێشگێرانه ی په کگرتوودا.

له نیوان ته وانه ی که نهك ته نیا دهر په ی ئه م کومه له خاله ن، به لکو خۆیان ئه بینه وه به شیوه به کی کرداری له ئاستی کرداریکی په کگرتوودا و تی ئه کوشن بۆ پیشخستی ئه م بانگه وازه - به تابه تی خالی به کی ئه م بانگه وازه ی "خهباتی هاوبه ش" . . له نیوان ته مانه دا پێویستی به کی سه ره کی به که لیدوان و موئافه شاتی بهمه به ست پیک به تیریت.

4. رێکخستی جیهانی گه باندنی شت به په کزی، ئه مه ش داوای پیک هینانی تۆریکی خوێش دهستی ئال وگور و ها تووچو ئه کات، که بنکه به کی ماددی پیک ته هیتیت بۆ خالی حه وت.

5. بوونی گوڤاریکی جیهانی ، نەك وەك دەرزى دان لە نووسین و ھەلوئىستى جیاوازی گروپەكان . بەلكو وەك پيويست بىتە چەككى پتەوكردنى خەبات و چالاكى ھاوبەش ، لە پیناوی دامەزراندن و بلاوكردنەوێ ھەلوئىستى ھاوبەش ، ھەرۆھا و بىن گومان ، بە تامانجى پەرەدان بە مناقەشائى عەلەنى پيويست كە پەيوەست بىن بە بابەتى زىندوووى ئەركەكانى ئەمرۆى خەباتەو ، لەسەر ئەو چالاكیانهى كە بپاردراون ، ھەرۆھا لەسەر بابەتى "كراوھ" ، كە بە كۆمەكى رىك ئەكەوین لەسەر گرنكى يەكلاكردنەوێيان .

6. لە چوارچۆپى رىكەوتنى ھەموو لایەنەكاندا ، ياخود تا ئەو راددەپەى كە رىكەوتنى يەكگرتوو بوو ئەدات ، رىكا بديت بە بەشدارى كردنى گروپەكانى تر لە بلاوكراوھكاندا ، وە بە پىچەوانەشەو . وە ھەرۆھا بلاوكردنەوێ نووسى لایەنەكانى تر كە راي خويان ئەدەن لەسەر ئەم پرۆژەپەو لەسەر بابەتەكانى تر .

7. ھەولدان بۆ پىك ھىنانى لىدوانىكى "ناوخواى" ھاوبەش ، نەك تەنھا لە چوارچۆپى گتوگوى "رەسمى و ئاشكرائى" نيوان ئەم گروپ و ئەو گروپ ، بەلكو ھەرۆھا بۆ برەودان بە ووتووێژى نيوان كۆمىنستەكان لەسەر ئەو بابەتەكانى كە "لەرۆون" .

تەواوى چالاكى و بپارە جوړبەجوړەكانى ئەو گروپانەى كە بەشدارى ئەكەن پيويستە بەشيوەى رىكەوتنىكى ھاوبەش ئەنجام بديت ، واتە بەشيوەپەكى كۆمەكى .

ئەم داواپە ئاراستەى كى كراوھ؟

1. ئەوانەى كە لە جیهاندا بە خەباتى رۆوېرۆوونەوێ ھىرشەكانى سەرمایە ھەل ئەسن ، دژى جەنگە ئىمپىرالىستەكان ، ياخود نيوان گروپە بۆرجوازيەكان ، دژى ھەموو چوارچۆپەپەكى بۆرجوازي (جا رەنگە و شيوەى ھەرچۆنك بىت) ، وە تامانجيان بنیات نانى دكتاتۆرەپەتى پرۆليتارىايە دژى بۆرجوازيەت ، پەيوەندپە كۆمەلایەتەكەى ، دژى ھەموو جوړەكانى چەوساندنەو .
2. ئەوانەى كە پشتگىرى ئەم لایەنى بۆرجوازي ناكەن دژى ئەو لایەنى تر ، ئەوانەى كە نەبەرگى لە ھاوبەپايتى چىناپەتى ئەكەن ، وەنە ھاوبەشيشن تاپدا ، بەلكو لەخەباتدان دژى ھەموو بۆرجوازيەت .
3. ئەوانەى كە لەكردەویدا ئەو ئەگەپەن كە كرىكاران " نىشتمان" يان نى بە ، كە ئەمەش تەنیا ئەو ئەگەپەن كە پرۆليتارىا ناتوانىت بەرگى لە شتىك بكات كە نى پەتى ، بەلكو ھەرۆھا ئەو ئەگەپەن كە پيويستە لەسەرمان و "ئەتوانىن" بەشدارى لە خەباتى شوڤشىگىرى و ئەو ئەركەندا بەكەن كە لە وولاتان و جىگا جىاجىاكانى جیهاندا سەر ھەل ئەدەن ، لەگەل ئەو شدا كە بە بۆچوونى بۆرجوازيەت ئەو بەشدارى كردنە ، ياخود "تدخل" ، وا لەقەلم بديت كە رەوانەكردنە (تيدىر) ، ياخود دەستدرىژى كردنە دژى " مافى نەتەوكان لە ديارى كردنى چارەنووسياندا " . ئەو ياساپەى كە ھەموو جارى بەرزكراوھتەو لەكاتىكدا كە پرۆليتارىاي شوڤشىگىر و ھىزە پىشپەو كەى ھەولى بەھىزكردنى پەكىتى نيونەتەواپەتى داوھ دژى دوژمنى يەكگرتوويان ، ئەو مافەى كە شەقى تىن ھەلدراوھ كاتىك كە مەبەست ئەنجام دانى داپلوسىن و لەناوېردنى بزوتنەوێ شوڤشىگىرى بوو .
4. ئەوانەى خەبات ئەكەنە دژى سياسەتى " بەرگى كردن لە ئابورى نىشتمانى " ، لە مەنھەجى پەرەپىدانى ئابورى ، دژى " قوربانى دان بۆ چارەسەركردنى ئەزمە " . ئەوانەى كە بۆرجوازيەت ناتوانىت سياسەتى پەرەپىدانى ئابورى و بەرگى نىشتمانيان

دەرځوارد بدات، ھەتا لەو کاتانەشدا کہ " وولاتەکەیان " ڕووبەرپووی ھێرشى ئابووری و سەربازى و سیاسى دەرەوہ بۆتەوہ .
ئەوانەى کہ بەردەوام لە خەباتدان دژى ھەموو ھێزى بۆرجوازى لەناو وولات و لە دەرەوہدا .

5. ئەوانەى کہ خەبات ئەکەن دژى ھێزى ئابدیۆلۆجى بۆرجوازى، کہ ھەولى بەستەوہى پڕۆلیتاریا ئەدات بە ئابووری و سیاسەتى دەولەتى ئەتەوہى بەوہ،
وہ ھەولى چەک کردنى پڕۆلیتاریا ئەدات لە ژێر ناوى "واقعەکە ئەوہ ھەل ئەگریت" ، یاخود "سیاسەتى" لەو دوو درێندەبە ئەوہیان ھەلبژێرە کہ سەلامەت
تە ."

6. ئەوانەى کہ " گۆرپى " ، یاخود " گرتەخوى " نەقەبەکان بە ئەرکى خویان نازان، بەلکو بە پێچەوانەوہ، نەقەبە بە ئامرازىک و دامەزراوہىکى
بۆرجوازى و دەولەتەکەى ئەزانن . لەبەر ئەو ھۆبە نەقەبە بە ھىچ جۆرىک نە دەربى بەرژەوہندى دەست بەجى و نە بەرژەوہندى مێژووى پڕۆلیتاریا،
ھەرواش دوورە لەوہى کہ ھەتا بە رێکەوتیش بێت خوى بىنیتەوہ لە پڕوگرامى شۆرشگى پڕۆلیتاریادا .

7. ئەوانەى کہ رێکەن لەسەر ئەوہى کہ یەکێک لە ئەرکەکانى زەمىنەى خەبات بەردەوامى دانە بە شەرى دژایەتى کردنى ئەو ھىلەى کہ ئاراستەى
ھاوہیماىتى چىنایەتى ھەل ئەچىنیت، ئەو ھىلەى کہ نەقەبە بەرگى لى ئەکات . ئەوانەى کہ سوورن لەسەر دژایەتى ئەواوى ئىوان نەقەبە و چىنى پڕۆلیتاریا .

8. ئەوانەى کہ لە سنوورى توانایاندا بەشدارى پتەوکردنى ھەموو ھەولیکى " گەر چى لاواز و پچووکیش بێت " خۆ رێکخستنى پڕۆلیتاریا ئەکەن دژى
سەرمایە، لە رێگای پەرەپىدان و گشتى کردنەوہ و ڕۆچوونى خەباتى بەرەبەرەکانى کردنى سەرمایە .

9. ئەوانەى کہ برەو بە خەبات ئەدەن دژى ھەموو کردەوہ داہلوسینەرەکانى سەرمایە، جا چ ئەو کردەوانەى بەرێگای ھێزى سەربازى
رەسمى "حکومى" یە وە ئىنجامى ئەدەن، یاخود ئەوانەى بەرێگای ھاوڕى مەدەنەکانیانەوہ، چ چەپ بێت یاخود راست . ئەوانەى کہ بەپى توانایان
ھەولى پتەوکردنى ھاویشىوانیان ئەدەن لەگەل گروپەکانى تری ھاوڕى یاندا کہ دووچارى داہلوسین بوونەتەوہ .

10. ئەوانەى کہ لە خەباتاندا دژى بۆرجوازىت و سىستەمەکەى، تەنھا چەکیان ئاراستەى شۆبەبەک، یاخود ئاراستەبەکى ديارى کراوى سەرمایە
ناکەن، واتە (لایەنى زیاتر درێندانەتري بۆرجوازى، سەربازى . . . ھتد) ، وە بەرگى ناکەن لە دیموکراسیەت و خەبات کردن بۆ بەرفراوان کردنى .

11. ھەر بەو مەبەستە و لەرووی سەنگەرگرتنى بۆرجوازىنەى فاشىزم / دژە فاشىزم دا، لە خەباتدان دژى سروشتى چىنایەتى بۆرجوازىنەى جىھانى
دیموکراسى و دژە فاشىزم، وە لە خەباتدان بۆ لەناویردنى دەولەتى بۆرجوازى، جا گرتگە نە لە ژێر چ ھىلەکدا بێت، بە مەبەستى لەناویردنى سىستەمى
کارى کرى گرتە لەسەر ئاستى جىھانى ، لە رێگای لەناویردنى کۆمەلگای چىنایەتى و ھەموو جۆرەکانى چەوساندنەوہوہ .

12. ئەوانەى کہ ئىتەرنالیزمى پڕۆلیتاریا بەلایەنەوہ لەسەر و ھەموو شىکەوہ برىتى یە : لەخەبات کردن دژى بۆرجوازىت لەھەر جىگایەک ڕووبەرپووی
ئەبیتەوہ، لەرێگای ھەرەسپىنەننى (ئەزامى) شۆرشگى لىکاتى جەنگدا ، کہ برىتییە لە جەنگى شۆرشگى پڕۆلیتاریای جىھانى دژى
جەنگى بۆرجوازىت، واتە شۆرشەکەى .

13. ئەوانەى برۆیان واہ، لەگەل بۆچوونە جیاوازەکاندا دەربارەى حىزب، کہ حىزبى پڕۆلیتاریا یان ئىتەرناسیۆنالیستى یە یاخود نى یە .

14. لەکۆتای دا، ئەوانەى بە پى ھىزوو مەرجى خەباتیان ئەرکەکانیان لە خەباتدا دژى بۆرجوازىت وا ديارى ئەکەن کہ دەربرى دوو ئاراستەى بنەرەتى
بێت:

أ. تاودانى پىشخستنى سەربەخوى چىنایەتى پڕۆلیتاریا ،

ب . بەشدارى کردن لە بنیات نان و برەویدانى نەھجى ئۆنەتەوایەتى پڕۆلیتاریا و حىزبە جىھانەکەى .

واتە لەگەل ئەوہى کہ مەرجى ئابىەتى خەبات، ھۆکارەکان، ئەرکە ئەولەویەکانى خەبات لە جىگایەکەوہ بۆ جىگایەکى تر بگۆریت، بە حوکمى
بوونى سەرمایە و بزوتتەوہى کۆمۆنىستى کہ بەشۆبەى جىاجىا سەرھەلئەدات، بەلام ئاسۆ و ئامانجى تەنھا یەکیکە ، ئەویش پىک ھاتنى پڕۆلیتاریا بەوہ
چىن ، وەك ھىزىکى جىھانى بۆ لەناویردنى سەرمایەى جىھان .

چەند ڕوونکردنەوہبەک .:

پرومان وايه كه زور زارواو و دهرېږن پېوست به چاككردن ياخود تهواوكردن نكهن . به دنلپاي يهوه ئيمه نههاووين سهرتاپا لهو لايه نهوه بهرگري له پيشناره كه پكهن ، بهلكو نهوهي گرنهگه له لمان هيلې گشتي پيشناره كه به . لهسهره تا دا ، له خيالې مناقه شه كه كانماندا دهر ياره ي باري سهردهم و چوئيه تي ههلدان بو دهست پين كردن له پيناوي وهرچهرخاندني هم باره ي ئيسنادا ، هه ندين هاوري تارادده پهك ين هيواي يان دهرېږي ، به تا بيه تي چوئيه تي پيشوازي ليكردني بانگه وازه كه و تواناي به جي هيناي . زور باش پرومان وايه كه له رووي پهلاماري رور له دواي رورې بوجوازيه ت دا دزي پروليتاريا ، دزي ههوله كاني (كه زور جار لاوازي و ين هيواي نه دن به دهسه مه) بو دوزينه هوي چاره پهك بو باري خه بات ، به رووي جهنگي نيوان بوجوازيه كاندا ، به رووي كوشتاري به رده وامي نافرته و پياوو مندل و پيري كريكاردا ، سياسته تي سيكتاريزم ، ناراسته يي دهسه لاتي ، " سياسته تي دهست به رداريوون له نركه كان به نوي نهوه كه له دهاوودا يهينه وه سهر يان " ، سياسته تي بهرگري كردن ، به هرجوريك بووه ، له باري ئيسنای بزووتنه وه كه ، ئه مانه هيجي جيگاي ني به له لاي ئيمه .

دهست نيشان كردن و تيگه پيشن له باري ئيسنا ته نيا له پهك ريگاوو ته تواتيت خو ي دهرېږيت ، نهو يش به مه بهستي به دهست هينانه هوي زمينه ي وون بوو ، ووزال بوون به سهر ين هيزه په كاندا .

بو هم مه بهسته پيوسته ئيلتراميكې هاويهش بخريته روو بو گورانكاره كي راديكالي په يوه ندي جيهاني نيوان شورشيگه پزېه كان ، واته تپه رېكردني په يوه ندي ساكاري تالوگري نامو نووسراو (كه زور جار نه مهش بووني ني به) ، به ره و وهرگرتي هه لوئستي يه كگرتو له رووي هيزشي بوجوازيه تدا دزي پروليتاريا ، به ره و ههنگاونان به مه بهستي به جي هيناي په يوه ندي كه پيوست كه بتواتيت هيلې ووردبوونه وه و مناقه شات له سهر نه و باسانه ي كه پيوست بو به هيزكردني مه نه جي هاه به شي خه بات .

به كيك لهو " پرسيارانه ي " كه پرورزه په كي بهم جوړه نه يان هينته تارواو ، نهوه به كه : به چ جورېك هم بهرنامه به جي به جي بكرت ؟

ئيمه دهست نيشاني پينج خال نكهن ، گهر لاي هه موان په سه ند بيت ، بو چوئيه تي ريگخستي جي به جي كردني هم بانگه وازه . ئيمه بانگيشه ي نه وه نادمين كه وه لامي هه موو پرسياره كان ، ياخود كيشه كانمان به يه نه وه ، بهلكو ته نها ئيلتراميك نيشان نه دمين به خه بات له پيناوي به دي هيناني دا .

* تاشكرايه كه بو نهوه ي زامني به دي هيناني نركيك بكرت ، ياخود دنلپاي به دي هيناني خيزاي هه ندي كردار بكرت ، پيوست به به كرتي پيني راسته وخو نهكات . به لام ئيمه رامان واني به كه به يي نه وه ئير هيچمان بو نه كرتي ، به تا بيه تي له مرودا ، به لايه ني كه مه وه بو ئيمه كه نيشته جي هم ناوچه يي جيهاني .

* له ئيسنادا هيج توانايه كي و نايپين كه بتوانن كو بوونه وه په كي جيهاني پيك به يين ، سه فركردن بو ئيمه (له رووي تابوريه وه) قه دهغه به . سه فريك به دريواي هه شت هه زار كم نه كاته كرني پانه مانگان (زياتر له بيست مانگه) ، گهر به و رادده نزمه وهرې گرين كه له لايه ن دهوله نه وه دباري كراوه) .

* بويه ئيمه واي نه يپين كه له ههنگاي به كم دا ، په يوه ندي وناگاداريون و مناقه شات ، له نيوان هاوري يان له نه ورويا و هاوري يان له دهره وه ي نه ورويا ، به ريگاي نامه و نووسين ناردن بو يه كرتي نه نجام بدرت .

ين گومان هم نه گهره به دوامان نه خات ، سه رگرتي كاره كانمان گرانتر نهكات ، به لام نه وه ناگه به نييت كه دهسته وه ستان بوه ستين (بو ناگاداري ، گه پيشتي نامه پهك له نه وروياوه پانه تا بيست رورې نه ووت ، نهو يش نه گهر مانگرتن له تارادا نه بيت) .

* باري تاسايش (نهوه ي باوه يي به شه رعيته هه به ، ههر ته نها كه ريكي به ره لاني به و بهس ، بهلكو هه په شه به كي گهره به له سه ر شورشيگه پزېه كان) ديسانه وه كوسپيكي تره ، به لام ته تواتريت وه پيوسته چاره سه ر بكرت .

* هه ره وها زمان ته گهره به كي تره . له لايه ن ئيمه وه تاكه زمانيك كه بتوانن پين بنووسين ئيسپاني به . هه ندي هاوري مان به گران ته توانن نيتالي و ئينگيزي و پرتوغالي بخوئنه وه . هه ندي هاوري تر له ريگاي زور كردن له خو يانه وه ته توانن فه رنسي تي بگن ، به لام به لاي نه له ماني دا هيج نكرت . زمانه كاني تر لاي ئيمه " بوونيان ني به " .

لهېر هم هڅه، نو شانې که به ئېسپانی پیمان ته گات جياوازی نه پټ له رووی لاکو کړدنه و په يانه وه له چا و زمانه کانی تر دا .

يو کونای هينان بهم دهست پېشخه ريه، نه وهی بنه ربه تی بوو خراوه ته به ردهم نه وانه ی به گرنه گيه وه به ته نگه بابه ته که و رېککه و تن له سه ری دین .
له داها تودا نه و لایه نانه ی که په یوه نده به بابه تی " رېکخسته وه " به ده ستیان ته گات، واته چو زیه تی بینمان بو جیه جی کړدنی بانگه وازه که و پیک
هینانی پروژو که .

نهمه ش ناو نېشانه که مانه بو نه وانه ی په یوه نديان پيوه نه کن :

فېبرواری 1986

مەبەستمانە روونى كەبىنەو . . .

ياخى بوون لە بانىا لۆرە

سىبىتەمبەرى 1993

وەكو لە نووسراووە كەماندا لەسەر جەنگە لە يوگوسلافيەو خەباتكردنى پرۆليتارىا دژى ئەو روونكردنەو بەردەوامە لە بارى ژيان كە ياخى بووەكانى بەناچارى بردوو بەرەو تيشكانى بىن گومان لە بەرەكانى سوپاي سىرېدا، ئەووەمان دووبات كردهو كە هەتا لە خراپترين سەردەمى دژە - شۆرش دا تاكە بەدبلى زىندوى درېندەى سەرمایەدارى بەردەوامى خەباتى چىنايەتیمانە . لەگەل ئەوهدا كە ئەو مەلوماتانەى دەستمان كەوتوو لە ناوچەى شەرەكەو زور پارچە پارچەن بەلام ئەوتوانەيەمان ئەداتى كە رۆشنايەك جەبەنە سەر تواناو وىستى بەئىرادەى پرۆليتارىا لە ناوچەكەدا، سەر ئەووى كە ئەو ئاستە لە نىشانە تىكشكىنەرەكان كە لەخوى گرتوو وە ناكوكيە كۆمەلایەتەكان كە هەليگرتوو هەرەشەى ئاشكرای تىكشكاندى هەموو دامەزرارەكانى تيا بەدى ئەكرېت، وە ئەووشى ليوە بەدى ئەكرېت كە بۆرجوازىت تيايدا پەنا بۆ هيزە " پرواپىكراو " و " مەلەكى " بەكانى بەرېت .

لە سەربازگى سىزب لە بانجا لوكا (باكورى رۆژئاواى بۆسنىا) سى تىمى سەربازى، دەستەى يەكەمى سەربازى كراچىنا، تىمى شانزەهەمىنى ماتۆرسوارى وە لىواى يەكەمى زىرپوش، لە 10 ى سىبىتەمەردا ياخى بوون لە گىزانەوەيان بۆ بەرەى پيشەووى شەر . ياخى بوو " سىزبەكان " - لەو دەقەيەووە كە بەيەكادانى ناسيونالىستى تويەووە - بە زىرپوشەكانيانەووە چوونە ناو شار و دەستيان گرت بەسەر دام و دەزگا سەرەكەكاندا، بەتايەتى دەزگای راديو و تەلەفزيونى محەلى، بەسەر هەموو شارەكەدا و بەسەر بنكەى سەرکردايەتى سوپادا! راپەريووەكان دەست بەجى دەستەيەكى سەرکردايەتيا بۆ خويان ديارى كرد، " بەرپويەرايەتەكى مەرەكەزى كوتوپر " ، ناوبراو بە " سىبىتەمبەرى 93 " ، كە راپەرايەتى ئەكرا لەلايەن ئەفسەرە بىن پلەكان و پلە نزمەكانەو . ئەتوانرا نائىب عەريف بدۆزىتەووە لە سەرکردايەتەكەياندا!

داواكارىەكانيان برىتى بوو لە : زيادكردنى " كرى بىن نرخەكەيان " (بەهاى يەك دۆلار بو مانگانەى سەربازىنىكى سادە) ، گرتنى " بازرگانەكانى جەنگە ، ئەوانەى لەبرى ئەووى بىن و لە سەنگەرەكانى شەردابن بەدواى دەولەمەند بوونەوون بە دەست لەمەل كەل ئەوانەى لە دەسلاتدان، خەرىكى بەسەربردنى ژيانىكى خوشن لە پشتەووە ، هەندى جاريش لە ناوهندىكى مۆدرېندا " . " لىستەيەكى رەشى " 700 كەسى لەناوى ئەو بازرگانە ديارى كرا و دەست كرا بە دەستگىر كەردن . شەرەفى كەردنەووى زىندانە بوگەنەكانيان لە هەندى ئىواراندا دابوو بە سەرۆكى شارەوانى . مانگىك لەو بەر سەربازەكان، كە هەر پرۆليتارىەكان بوون كرابوون بە سەرباز لە جل و بەرگى نىشتمانى دا ، بەئاشكرا بەرپەرجى بارى نالەبارى ژيانيان و هەرەشەى " چەكەكانمان وەرگىزىن روووە ئەوانەى لە پشتمانەوون! " يان، بە زمانى خويان، دووبات ئەكدهووە . لەگەل هەموو ماووى ئىجازەتەكە ئەترسان لەووى لە گەرانهووياندا خيزانەكانيان كە پەرەوازە كرابوون بۆ نەدۆزىتەووە . پەرەوازەيەكى وا كە ئەگەر كەسەكان تيايدا بە دەردى خوشيان بمرن راست نى يە . ئەو پرە پارەيشى كە دەولەت دواى تياچوونى ئەمان ئەيدا بە خيزانەكانيان تەنانەت ئەوئەندە نى يە كە لاشەكانيانى بىن بجزىتە چال!

ئەم بزووتتەۋەيە پاددەي قولى لىكترازانى كۆمەلەيەتى كە لە جەنگە كەدا ئائەھات فراوانتر ئەبوو خستەروو. لېزەدا، ئىتر ئەو ئاشكرايە كە يەككى پېرۇزى كۆمەل پارچە پارچە بوو. ھەموو "ھەولەكان بۇ گرېدانەۋە و پاكەنە بۇ ھىئانەۋەي" بىن سوودبوو. لەو دەمەۋە بۇرجوزايەت كەۋتە سەپاندنى دەم داخستىكى بەنەخشە لەۋەي كە زۆر باسى ترس و لەرزەكانى بىكرىت و بەنزىن بىكرىت بە ئاگرەكانى خەباتى چىنايەتى دا. بۇرجوزايەكان ئەبوايە لە بىرى "ماشىنەۋە كەپاندا بوونايە لەگەل بەووربايەۋە لە بەرچاۋگرىتى بەيەكادانەكانى سىرپ - سىرپ بەشۋەيەكى وا كە مېزۇو بەخۇيەۋە نەيدىۋە". لەپشت ئەم پياھەلدانە رۇژنامەگەرەي لۇمۇندەۋە بۇرجوزايەت مەبەستىتى ئەو درىدەيە ھەشارىدات كە خۇيان تيا مت كىرۋە، تىرۇر كىرەنە كەپان بۇ پىرۇليتارىيەكان ھەر كە ھەستان بە خستە كارى چەكە راستەقىنەكەپان، چىن دژى چىن، دژ بەم كابوسە.

لە راستى دا ياخى بووكان دەستيان گرت بەسەر شارەكەدا بە ھاۋكارى پىرۇليتارىيەكانى تر. بوون بە دەرىپىكى شىۋەديار و كۇكراۋەي ئەو بزووتتەۋە نارايە قۇلەي كە ھەبوو. لەناو شاردا باردۇخەكە "ئارام" بوو، دەنگى دەقە چى تر ئەھەت لە شەۋدا. ئەمە ئەو نەگەپەئىت كە دەۋەلت زاتى ئەۋەي ئەماۋە يان چى تر بىر لەۋە ناكاتەۋە كە ھىزە "بروئىنكراۋەكان" بىنرېئىت بۇ تىكشكاندىن راپەرىنەكە. ئەركەكانى "Rambos" كە بەردەۋام كرايوو سەرلەۋەي يەكەم لاپەرەي رۇژنامەكان ديارنەما لە جادە سەرەكەكاندا، رامالرا لەلەين راپەرىنەكەۋە. بانجا لۇكا دۋاي چەند مانگىك بۇ يەكەم جار كارەباي بەردەۋامى بەخۇيەۋە بىنى. شۇرېشگىزەكان دەستيان بەسەر بىكەكانى ووزە دا گرتبوو ۋە ووزەيان دەدا بەو ناۋچەيەي كە لەژىر دەستياندا بوو. دژى ھەموو قوربانى دانە داسەپپوۋەكانى بۇرجوزايى و جەنگە ئابورەيەكەي پىرۇليتارىيە ۋە چەرەرخا لە بانجا لۇكا بەزەبرى كىرەۋەكانى و بەپىي ھىزى داۋاكارى دەستەجىي پىۋىستى يە بەنرەتەكانمان!

ھەر دەست بەجى، دۋاي راگەپاندىن ياخى بوونەكەي بانجا لۇكا، زۇرېك لە پىرۇليتارىيەكانى لىۋا جۇراۋ جۇرەكانى سوپاي سىرپى بۇستىن بەرقىيەي ھاۋكارىن ئاراستەكرد. سوپاس بۇ ئەم پىشتوانىيەي ياخى بووكان رايانگەپاندىۋە كە وىستوانە دەست بگرن بەسەر ھەموو ئەم بىكەنەدا. بەداخەۋە، بەو جۇرە دەرىپانە ناتوانىت بزووتتەۋەيەك گىشتى بىكەتەۋە: راگەپاندىنەكان و بەرقىيە پىشتوانىيەكان بەس نىن. لەپشتى ۋوشەكانەۋە كىرەۋەكان كە گىرگىن. ئەگەر پىرۇليتارىيە مەبەستىتى بۇيەكچارى دەريازىت لەۋ قەسايەي كە بۇ زياتر لە دوو سالە ئەمى بىن كەلەپاچە ئەكرىت لە ناۋچەكەدا تەنھا رىنگاۋ تاكە رىنگا گىشتى كىرەۋەي كىرەۋەكانى ۋە چەرەرخاندىن شۇرېشگىزەي (defeatism revolutionary). ئەبىت دەريازىن لە "سىرپى"، "كرواتى"، "موسلمانى" و رىزەكانى تر كە سەرمايە ھەۋل ئەدات ئىمەي بىن تىك بىشكىتتە. پەرەسەندىن خەبات پىۋىستى يەكانى خۇيى ھەيە: ئەبىت چىراۋى كۆمەلەيەتى تىك بىشكىنەك تەنھا لە بىكە سەريازىيەكاندا بەلكو لە تەۋاۋى كۆمەل دا. بۇ ئەمەش پىۋىستى يەكچار و بەتەۋاۋى خۇداپىچىنى لە ناشىۋالىزىم چارېدات و ئەۋەش كە پىرۇليتارىيەكان ھىچ بەرژەۋەندىيەكان نى يە لەم جەنگەدا، لەم بەلېشاۋ تياچۋونەدا. ئىمە بانگىشەي تەنھا يەك جەنگە ئەكەين، ئەۋىش جەنگە دژى چەۋسپىنەرەكانمان، جاتىر ئەۋان سىرپى بىن، كرواتى بىن، موسلمان يان ھەرچەكەي تر بىن. دژى ئەۋانە ئەبىت ھىچ چاۋپوشىيەك نەكرىت. ھىچ نىشانەيەكەي كەمەرخەمى و لاۋازى نەدرىت بەدەستەۋە.

ئامادەكردنى بارودۇخى ئىئامان - ۋە تەنانت چوون بە دۋاشيا - بەدەست دىت تەنھا لەرېگەي گىشتى كىرەۋەي ئەو لاسەنگىيە ھىزەكان كە ياخى بووكان لە بانجا لۇكا تۋانىۋانە تەنھا لە سنورىكى ناۋخۇي دا بىچەسپىن. لە راستى دا ماناي گىشتى كىرەۋە راستەۋخۇ لىدان و تىكشكاندىن ھەموو ئەو شتائەيە كە دەۋەلتيان بىك ھىئاۋە. پىشتوانى پىرۇليتارىيەكانى بىكە جۇراۋجۇرەكان لە ياخى بووكان دلىا كىرەۋەي خۇيان بوو لەسەر دەرخستى بەجەرگەكەپان كاتىك كە بارودۇخەكە داۋاكارى شتىكى ترە: ئەك تەنھا بە پرونى سەنگەر گرتن لە ناۋ بەرەي راپەرىندا بەلكو ھەرۋەھا خىزا كىرەنشى لە رېي رادىكالى كىرەن

داواكاره كان و جيهانى كردنه وهيان بۇ خست و كوتايى هينان به قه سايتى . بارودوخه كه هاوار ئەكات بۇ دەستگير كردنى سەر كرده كانيان ، بۇ به كار هينانى چه كه كانيان بۇ ليدانى ده ولت . . .

ووشه كان قەد هيجيان نه گورپى وه له ئيش و نازاره كانمان !!!

نیشانەى بارودوخى ئىستا له باری لاوازيه گشتیه كانى چینه كه ماندایه كه هه موو خه باته كانى گرتوته وه كه له نارادان له جيهاندا . نه بوونى به رده وامى دان ، نه بوونى به به كه گه ياندن و به رفراوان كردن . له هه رشوینك خه باته كان به رپانه بن به پەرش و بلاوى ، هه ندی مانگرتن ، هه ندی په لاماردان لیره و له وى ، وه سه رمایه له توانايدایه ئەم پەرش و بلاویه بياريزيت ، هه ر له ویش ، وه كو رويان داوه ، ئە توانريت كۆمه له ی نه بوونى و كۆمه له ی خه بات بيبيريت ! هه ر ئاوش له بانجا لوكا ، ئە و كاته ی كه سه ربازه كانى تر له ليتوانيا كه وتته ياخى بوون ، ياخى بووه كان رويان له له ده ستدان كرد كاتيك كه كه وتته رازى بوون له سه ر ئە و پروایه ی كه داواكاره كانيان ته نيا له لایه ن ده وله ته وه ئە توانريت بيبيريه دى . به م جوړه كرده وه به پروليتاريه كان زياتر و زياتر به رى پيشه وه مانيان له رووبه روو بوونه وه ی چينه به تيه وه : وه رچه رخاندى شورشگيرانه (revolutionary defeatism) ، به ربه رچه دانه وه ی تيكه ل بوون له گه ل پلانه كانى ناسيوناليزم دا ، دژايه تى كردنى قوربانى دان بۇ وولاته نوى يه كه ی "خويان" ! ، ئە برد بۇ ته نيا وه لام دانه وه به جه نگی تياچوون . هه ر كاتيك بۇر جوازيه ت توانى پروليتاريه كان بكا ته هاوولائى و په رت په رتيان بكات له و كۆمه له يه دا كه ناوته بریت به " خه ك" چينه كه مان ، زوو يان دره نگه ، سه رى خوى تى ناوه ! جگه له وه ی ، ياخى بوونه كه ی بانجا لوكا له وانیه " يه كه م بزوتته وه ی سه ربازه كان ، راپه ريوان بيت كه ناوه ندی بۆسنیه كان و سيژه كانى گرتوه له سه رته نای جه نگه كه دا" (وه كو هه موو ده زگاگانى راگه ياندن چه زيان ئە كرد وا ناوى به رن) به لام يه كه م به يان نامه ی وه رچه رخاندى پروليتارىي (defeatism proletarian) نه بوو دژى ئەم پيكادانه (بچو بۇ نمونه جوړاوجوړه كان كه له نوسراوه سه ره كه كانماندا هاتوون "1") .

سه ره رپاى لاوازيه كان ، وه جگه له ده سه كه وته كانى چوونه پيشى مه يدانى ، ته شه نه سه ندنى په تاي ياخى بوونه كه ی بانجا لوكا ئاشكرايه . له 14ى سيپته مبه ر دا رۆژنامه كان بلاويان كرده وه كه ياخى بووه كان نه ك ته نيا بزوتته وه كه يان تونودوتيز تر كردوه به لكو وه رچه رخاندى بنكه كانى ترو سه ربازه گى شارى سوكونلاسى نريك سه رايقوشى گرتوته وه .

ناكوكيه كان ليك ترازاون ، ياخى بوونه كه تا ئىستا هاوتايه له نيوان هيزه به ئيراده كه ی و لاوازيه كانى دا . پروليتاريه كان له هه نگو هه لگرتندان به ره و ئە و ته له يه ی كه نراوه ته وه بويان له لایه ن كارامه كانى كۆلنه دان له وتوويزه وه . تا زياتر و زياتر ياخى بوونه كه ناوه رو كه روخيته راکه ی خوى پووچه ل بكا ته وه و خوى بكا ته وه به ناو خولى دوزه خيى وتوويزه كان ، پيشنياره كان ، دژه - پيشنياره كان ، ريكه وته كان و توربه اته كانى ترى له و چه شنه به هيج شيويه كه هيج شتيك ناگوريت له بارى شه كه تى له رادده به ده رى پروليتاريه كان . وورده وورده شورشگيره كان مل ئە نين رووه و گرتتى جيگه يه كه له گوره پانى هه ميشه نمايشى (spectacle permanent) سياسى بۇر جوازيه كاندا . پاش هه ندی داواكارى ده ست به جى به مه به ستى گه يشتن به به ختى خويان ، پروليتاريه كان ژاراوى بوون به سياسه ت گه رى و به ده رده سه ره يه كانيان خسته ئە ستوى يه كيك له لایه نه كانى ده ولت رووبه رپوى ئە وى تر . له ساپه ی وتوويزه كاندا شورشگيره كان توانای به ئيراده ی خويان له ده ست دا له بانگيشه ی ده ست له كار كيشانه وه ی حكومه تى ناسيوناليسى له كارادزيس دا . ئە وه ی به شق كردبوويانه ده ره وه له ده رگای چه وشه وه بواريان دا هه ر له هه مان كاتدا له په نجه ره كه وه خوى بكا ته وه به ژووردا : بانگيشه يان كرد بۇ . . . پيشخستى كاتى هه لپژاردنى گشتى . تا ئە و كاته شورشگيره كان پشتيان به ستبوو به چه كه كانى خويان - مانگرتنه كان ، وه رچه رخانده كان - به مه به ستى داسه پاندنى باشكردنى بارى ژيانيان ، له و كاته وه ئيتر چوكيان داداو خويان دابه ده ست بواری هه لپژاردنه وه .

به سوود وەرگرتن لهم لاوازيانه ، دهولت ، پاش ماوهپهك له پهك كهوتنى په مزی ، سهر كهوتنى به دهست هینا له وهی كه بزوتنه وه كه بهرینه وه بو چوارچیوه په کی توندوتولی وتووێژكردن و بیات به لارین دا . ناماچه كه چه مانه وهی بزوتنه وه كه بو بو ناو بارودوخیکى لاهه کی ، بو مژینى و بو خالی كردنه وهی له هه موو ناوه پوكی تیکه رانه . به و شیوه په و تا رادده په کی وا كه قیمة تى باه ته كه بو هه ندی له سه ریازه كان بوو به رول بینین له وتووێژه كاندا ، بو هه ندیکى تریان نه وه بوو كه لیپرسراوه سیاسى په بهرتیل خوږه كان ده ربكړین ، هتد . . . نه وه بوو به سه ره تاي دست پیکردنى کوتایه كه ی . یاخی بووه كان چی تر جورته تى چه سپاندنى سه ره رزیه كه یان به پرووی توانا زه به لاهه كه ی دهوله تدا نه ما . هیچ كام له و وتووێژه كه ره جوړاوجوړانه ی كه ی سل كردنه وه سووریون له وتووێژكردنى به رده وام له گهل یاخی بووه كاندا خاوه نی پله و پایه په کی وا به رز نه بوو كه له به دیل گرتنى كه لك وه ربكړیت ، شتیكى وا كه به روونى سووریون له سه ر داواكاریه كانیانی لیه ده ربكړن . نهك ، ته نیا له ژیره وه ، وتووێژه كان ناماده كرابوون به گوږه ی نه خشه كلاسیكه كه ی ناشتى خوازی و ناشت بوونه وه . پارلمان تاریزم و وتووێژكردن بووه گوږه پانی راسته قینه بو هه موو نه وه هیزه بوړجوازيانه ی كه توانای سه پاندنى سهر كه وتیان هه بوو . بزوتنه وه كه بو زیاتر له هه قه په ك دریه ی كیشا . به لام له هه ردولا جیگه ی به پله و پایه هه بوو . دواى سهرگرتنى هه وله سوورینه ر ، چاوترسینى ، ماستاوجیتى و بانگیشه نیشتمانى په كان ، بوړجوازی تیر زور لای ناشكراوو كه له له شیشدانى له ناوردنى بزوتنه وه كه دایه . كاته كه و نه بوونى له بهرچا وگرتنى پرولیتاریه كان بو نه وسه رى بزوتنه وه كه یان (perspective) هیزی دایه وه به بوړجوازیه ت .

بوړجوازیه كان هه ولیان دا بو ماوه په ك یاری بكن وه داواكارى ، نهك ریژه وهی ، شوړشگیزه كان " دان پابینین " . بوړجوازیه ت له ریگه ی ناوونوس كردنى هه ندی له داواكارى شوړشگیزه كانه وه هه ولی دا بزوتنه وه كه بشیوینیت و بوارى بات كه خوی خوی بجاوته وه . ناوا نه وان ناوانه خوازیون كه پرولیتاریه كان دواجمن له ریگه ی په روه وازه كردنه وه زوره ی كاتى روپه پروو بوونه وه كه ، له ریگه ی تاوانباركردنیان به وهی كه بوون به " خائن " . داوايان له یاخی بووه كان نه كرد كه بگه ریینه وه بو به ره كانی شهر ، هه موو كاته كه تالامی " نیشتمان له مه ترسی دایه " یان نه شه كانه وه . به په جم كردنى یاخی بوونه كه به وهی كه " یارمه تى دوژمنه كانمان نه دا " به توندی بانگیشه ی یاخی بووه كانیان نه كرد بو نیشتمان په روه رى له برى نه وهی خه بایتان دووقات توندوتیوتر بكن له كراچینادا .

به لوجیکى پارلمانتاری یاخی بووه كان پیوانه ی داواكاریه كانیان دابه زاندىو بو " وه رگرتنى ئیجراتاتى كاریگر دژ به بازرگانه كانی شهر " . نهك به وهی كه تم باره ی هیناوه و پیویستی په تی؟ واته دهولت ، نهوانه ی كه نوینه رى زور به پایه خى نه و چینن كه ژیانى له بوونى جهنگدایه : بوړجوازی . سه ره پای دوویات كردنه وه یان بو نه و راستى په ی كه بوون به نوینه رى پارلمان " پر به پیستی ئیشه كه ی تممان نی په " نه وهی له و ریگه په وه " خو یان دهوله مند نه كمن " ، نهوانن كه به لای تممانه وه له " لیسته ی په شدان " و قه د له گهل نه واندا ریك نه كه وتوون ! تممه په كیكى تره له ناكوكیه كانی پرولیتاریه كان (contradictions 'proletarians) .

دواى نه وهی یاخی بوونه كه شپزه و له كار كه وت له ژیر په لاماری دووسه ره ی به لینه كان و سه ركوت كردنه كان دا چه كه كانی دابه دهسته وه . دهولت به خشیشى دا به و یاخی بووانه ی كه دهست به ردارى خه باه كه یان نه بن ، 10 روش پشوو له گهل به لینى جى به جى كردنى داواكاریه كومه لایه تیه كانیان ، تممه له كاتیكا كه سه ركوت كردنى ئیختجابى دابووی له سه ركوده بنچینه په كانی راپه ریینه كه . ده سنگیركردنه كانیش دوا وه لامى دوژمنه كانمان بوو .

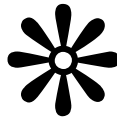
"1" بزووتنه وهی تری کومه کی وهرچه رخاندن (defeatism) ههر لهم سالدا له بهرره کانی تری پیشه وهی جهنگه پرووی دا، بو نمونه، وه کو نه وهی له نازربایجان پرووی دا، که بورجوازیه کان، بو بهرگرتن بهو لیشاوی هه لپاتنه ی که ریزه کانی پیشه وهی سوپای له ناگارتو - کاراباغ تیک دابوو، داوای راگرتی هه موو جوړه مؤله تیک و ناوونوس کردنی هه موو کوربه گه نجه کانی ته من 18-25 ی کرد له سوپای نه ته وهی دا به دهست پیکردن له مانگی نیسانی 1993 وه. هه روه ها تووندو تیژی راگه باندنه کانیان دژی هه لاتوووه کان دیسانه وه دان نان بوو بهو وهرچه رخاندنه ی که راسته وخو هیزه کانی نازره رایجان گرتیوه.

دریژه دانی سه رمایه داری به قه ساجخانه که ی و چوونه وه بو یاری دبلوماسی (وتویژه کانی جنیف) ته نیا نه وکاته خو ی سه پاند که پرولیتاریا تیکشکا!!! "بو جنیف یکی نوی پیوسته نارامی بهر قه راریت له بانجالیو کادا!" بورجوازیه ته هه میشه نه وهی زانیوه که دریژه دانی لیها تونه به جهنگه هه روه ک جزن به ناشتی به ته واوی له بهر ژه وه ندیاندایه - بو دامرکانه وه مان، بو دهسته موکردنمان بو کوشتاری بهرره کانی شهر، بو کارخانه کان!!! به سوود وهرگرتن له هه موو لاوازیه کانی یاخی بوونه که، له پهل نه هاویشتی به چواردده وری خو ی دا، له بوگن بوونی به ژه هری دیوکراسی، ده ولت توانی تیکی بشکیبیت و بیکات به شتیکی کاتی بو بهرهم هیانه وهی ناشتی کومه لایه تی و بو خوراک دان به بهرره کانی جهنگه.

له گهل په خنه گرتی بی به زه بیانه ی راسته وخومان دژی لاوازیه کان و ده رپینی ناستی یاخی بوونه که ش، خه باتگیره کومونیسیتیسه کان تیشک نه خه نه سه ر نهو چالاکیانه ی نیشانمان نه دات که رولی وهرچه رخیته رانه ی ماینوریستی (defeatist minorities) زیندوه و به کاره. نهو چالاکیانه ی که ده رپی تیروانینه بنه ربه تیه کانی گشت چینه که مانه.

سه بیسی یاخی بوونه وهرچه رخیته ره شوړشگیزیه کان هه ناگوییکی مهن نه نین رووه و پیکه وه گری دان و ریکخستنی خه بات دژی جهنگه شان به شانی خووشک و برا چینایه تیه کانیان له وهیری گواوی بهرره کانی پیشه وه که سه رمایه به سه رماندا سه پاندوو یه تی.

به لام ههر نه مرؤ بهر بهرچه دانه وهی پرولیتاریه کان له بانجالیو کا دا بو ی سه لماندین که پرولیتاریا به هیچ شیوه به ک به ته واوی ناماده نی به رووبه پرووی که له پاچه کردن بکریته وه له و کوشتارکاریه نوی یانه ی سه رمایه داری که بهر پیون به بی هه لگه رانه وه. ناماده ی رازی بوون نی به به قوربانی دان، به سک هه لگوشین، به نه بوونی، به مردن...

کومه کی چینایه تی له گهل هه موو وهرچه رخاندنه شوړشگیزیه کان

له هه موو بهرره کاندا!

با پرووی چه که کانمان وه رگیرین به گژ سه رکرده کانماندا،
به گژ بۆرجوازیه که ی خویماندا!